Ազգ
Azg
armenian daily
13 ՀՈՒՆԻՍԻ 1994, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, # 4 (507)

Չեխիան, Սլովակիան, Հունգարիան եւ Լեհաստանը մաս են կազմում ՆԱՏՕ-ի «խաղաղության համագործակցությանը»

Ա. Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնը երեկ ժամանեց Պրահա, որտեղ նիստ գումարվեց Չեխիայի, Սլովակիայի, Հունգարիայի ու Լեհաստանի ղեկավարների մասնակցությամբ: Չնայած Լեխ Վալենսայի եւ Վացլավ Հավելի բուռն առարկություններին, թե անհրաժեշտ էր Արեւելյան Եվրոպայի երկրներին ընդգրկել ՆԱՏՕ-ի զինվորական դաշինքի կազմում, նախագահ Բիլ Քլինթոնը վերահաստատեց Բրյուսելում երկուշաբթի օրն արտահայտած իր մտքերը, ուղղակի անդամակցության մերժման մասին, փոխարենն այդ 4 երկրներին առաջարկելով մաս կազմել ՆԱՏՕ-ի «խաղաղության համագործակցությանը», խոստանալով հետագայում Հյուսիս-ատլանտյան երկրների դաշինքն ընդարձակելու պարագայում դրա կազմում առաջինն ընդունել այդ երկրներին: Ռազմական սահմանափակ համագործակցություն ենթադրող այդ ծրագրին մաս կազմելու առաջարկն ընդունվեց 4 երկրների կողմից: Նախագահ Հավելն այն որակեց «լավ սկիզբ», մինչ Վալենսան դարձյալ ելույթ ունենալով՝ իր համաձայնությունը տվեց: ■

ՂԱՐԱԲԱՂ

Ոչնչացվել է ադրբեջանական 3 վաշտ

Ղարաբաղի երկնքում կրկին թշնամական ինքնաթիռներ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 12 ՀՈՒՆԻՍԻ: Իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում շարունակում է մնալ ծայրաստիճան լարված: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի հրամանատարի տեղակալ, գնդապետ Մովսես Պետրոսյանը տեղեկացնում է, թե հունիսի 11-ի երեկոյան ղարաբաղյան կազմավորումները, հետ մղելով հակառակորդի բոլոր գրոհները, Մարտակերտ շրջկենտրոնի ուղղությամբ, շրջանի Լյուլասազ (Հակոբ Կամարի) գյուղի մերձակայքում շրջապատել եւ ոչնչացրել են ադրբեջանական բանակի մի խոշոր խմբավորում եւ գրավել մի շարք բարձունքներ, մասնավորապես 5 բարձունք Մատաղիս եւ երկու բարձունք Լյուլասազ գյուղի մերձակայքում: Նախնական տվյալներով, ադրբեջանական կողմից զոհվել են 46 զինվոր: Հայկական կողմից զոհվել են 6, վիրավորվել 5 զինվոր:

Երեկ վաղ առավոտյան ադրբեջանական բանակը վերսկսել է հարձակումը ռազմաճակատի ողջ երկայնքով՝ Մարտակերտի շրջանից մինչեւ Իրանի սահմանը: Առավել ծանր մարտեր էին ընթանում Մարտակերտի շրջանում Մատաղիս գյուղի ուղղությամբ, Աղդամի շրջանում, Մարտունու շրջանի Աղբուռուն տեղամասում եւ Ֆիզուլու շրջանի Հորադիզ ճանապարհի մերձակայքում: Ընդ որում, Մարտունու շրջանում ղարաբաղյան ուժերը ոչնչացրել են ադրբեջանական հետեւակի 3 վաշտ մոտ 270 զինվոր: Հայկական կողմից զոհվել են երկու, վիրավորվել 15 զինվոր:

Երեկ, օրվա երկրորդ կեսին ադրբեջանական բանակը վերսկսել է գրոհը Աղդամի շրջանի Փափրավենդ–Սալախլի–Բենգելի ուղղությամբ: Գրոհին մասնակցում էր ադրբեջանական հետեւակային մի գումարտակ: Ղարաբաղյան ուժերին հաջողվել է շրջապատել եւ ոչնչացնել մոտ 70 զինվոր: Հայկական կողմի կորուստները ճշտվում են: Երեկ ժամը 13.50 ադրբեջանական երկու ռազմական ինքնաթիռներ խախտել են ԼՂՀ օդային սահմանը, սակայն ձեռնպահ են մնացել Ստեփանակերտը ռմբակոծելուց:

Ժամը 17-ի դրությամբ առավել ծանր մարտեր էին ընթանում Ֆիզուլու շրջանի Ասկար-Վեյսալլու գյուղի ուղղությամբ: Ըստ ԼՂՀ պաշտպանության շտաբի տվյալների, ադրբեջանական բանակի ստորաբաժանումները խոշոր ուժեր կենտրոնացնելով ռազմաճակատի այդ հատվածում, փորձում են ամեն գնով ճեղքել հայկական պաշտպանական գիծը: Ադրբեջանական հետեւակի գրոհները ուղեկցվում են օդային ռմբակոծումներով: Հարձակմանը մասնակցում են ադրբեջանական Մի-24 տիպի ռազմական ուղղաթիռներ: Վերջին տվյալների համաձայն, հայկական ուժերին այժմ հաջողվում է կասեցնել թշնամու գրոհները: Հետախուզության տվյալներով, ադրբեջանական բանակի հարձակմանը մասնակցում են ռուս մասնագետներ: Չեն դադարում մարտերը նաեւ Մարտակերտի շրջանի Մատաղիս-Հակոբ Կամարի հատվածում: Երկուստեք կան կորուստներ, որոնց թիվը ճշտվում է:

Ավելի ուշ ՊՄԿ-ին մոտ կանգնած աղբյուրները հաղորդեցին, թե երեկ երեկոյան հայկական ուժերը Ֆիզուլու շրջանում անցնելով հակահարձակման, լռեցրել են թշնամու բազմաթիվ կրակակետեր Ասկար իր [illegible] գյուղում:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Կանխվի՞ արդյոք մեծ տրոհումը

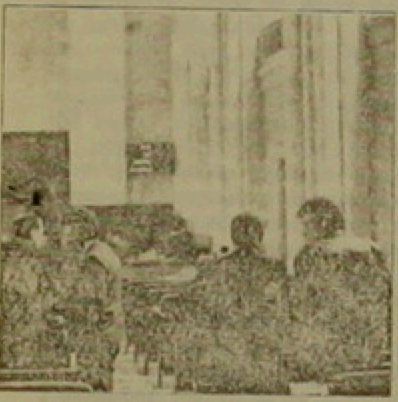

Երեկ իր աշխատանքներն սկսեց Գերագույն խորհրդի արտահերթ նստաշրջանը, որը հրավիրել էր հանրապետության նախագահը՝ 1994 թ. սեփականաշնորհման եւ սոցիալ-տնտեսական ծրագրի քննարկման նպատակով: Հանձնաժողովի կողմից ներկայացված ծրագիրը բավականին բուռն քննարկումների տեղիք տվեց, ինչը միանգամայն հասկանալի է, եթե հաշվի առնելու լինենք քննարկվող հարցի կարեւորությունը որն, ի դեպ, պետք է, որ էական ազդեցություն ունենա հանրապետության տնտեսական քաղաքականության վրա:

Դեռեւս մի քանի օր առաջ նախագահի մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը մամուլի ասուլիսի ժամանակ տեղեկացրել էր, թե այս տարի նախատեսվում է սեփականաշնորհել արդյունաբերական ձեռնարկությունների ընդամենը 15 տոկոսը, եւ ամենայն հավանականությամբ ներկայացնելով նախագահի տեսակետը՝ հայտարարել էր, թե սեփականաշնորհումը որպես տնտեսական սեփականության փոխացում ներկայացնող հայտարարությունները պարզապես երեւակայություն են, որովհետեւ որեւէ ձեռնարկության տնտեսական կարգավիճակ դեռեւս չի փրկում այն փոխացումից:

Ինչեւէ: Սակայն երեկ կայացած քննարկումների ընթացքում պարզվեց, որ ոչ բոլոր պատգամավորներն են կիսում այդ տեսակետը: Մասնավորապես մի քանի պատգամավորներ այն կարծիքը հայտնեցին, թե սեփականաշնորհումը պետք է սկսել առեւտրի եւ հասարակական սննդի օբյեկտներից, թեթեւ եւ սննդի արդյունաբերության փոքր ձեռնարկություններից եւ այլն: Իսկ այնպիսի ձեռնարկություններ, ինչպիսին են Հայ[illegible], [illegible] գործարանը, Չարենց

▸ Տես էջ 2

Ճապոնիան պատրաստվում է օգնել կովկասյան 3 երկրներին

ՏՈԿԻՈ, 7 ՀՈՒՆԻՍԻ. ԺԻՋԻ ՊՐԵՍ-[illegible]: Ճապոնիայի կառավարության բանբերը հայտարարեց, թե նախկին խորհրդային հանրապետություններից երեքը՝ Հայաստանը, Ադրբեջանն ու Վրաստանը մաս են կազմել Զարգացման [illegible] պետական օգնության ODA անվանացանկին: Կենտրոնական Ասիայի 5 երկրներ՝ Ղազախստանը, Կիրգիզստանը, Տաջիկստանը, Թուրքմենստանն ու Ուզբեկստանն արդեն ցանկում են [illegible] օգնություն ստացող երկրների այդ [illegible]: Ճապոնիան զարգացած երկրներից առաջինն է, որ պետական օգնություն է հատկացնում նախկին խորհրդային հանրապետություններին:

Կովկասյան 3 հանրապետություններին գործնական օգնություն ցույց տալուց առաջ ճապոնական կառավարությունն այդ երկրներից եվրոպական ներկայացուցիչ կհրավիրի մարտի վերջերին կամ ապրիլի սկզբներին: ■

ՀԱՄԱՌՈՏ

Օդային վթարից զոհվեց իսրայելացի գեներալը

Երեկ առավոտյան Երուսաղեմի մոտ վայրէջքի պահին վթարի ենթարկվեց մի ուղղաթիռ, մահվան պատճառ դառնալով Արեւմտյան ափի իսրայելական օկուպացիոն ուժերի հրամանատար, գեներալ-մայոր Նեհեմիա Թամարիի, նրա օգնականի եւ 2 օդաչուների: Զինվորական բանբերի համաձայն, վթարի պատճառը վատ եղանակն էր: Մյուս կողմից, երեկ վաղ առավոտյան 3 ուժեղ պայթյուն տեղի ունեցավ Գազայում, ցնցելով ողջ շրջակայքը: [illegible] իսրայելական բանակը արգելեց երթեւեկությունը Գազայի բազմաթիվ փողոցների վրա, առանց որեւէ տեղեկություն տալու պայթյունի պատճառների եւ հնարավոր զոհերի մասին:

Նոր սպանություններ Ալժիրում

Ալժիրի անվտանգության ծառայության պատասխանատուները հայտնել են, թե երեքշաբթի օրն անհայտ անձանց կողմից սպանվել են Սախիլիի նահանգապետ Մուհամեդ Աբլալը եւ նրա թիկնապահները: Դեռեւս ոչ մի կողմ այդ արարքի պատասխանատվությունը չի վերցրել իր վրա: Ալժիրի անվտանգության ուժերը խուզարկություններ են կատարում հանցագործներին հայտնաբերելու նպատակով: Սակայն երեկ կեսօրին մայրաքաղաքի մերձակայքում թաքնված զինյալները սպանել են 3 ոստիկանի: Իսլամ ծայրահեղականների եւ կառավարական ուժերի միջեւ բախումների ընթացքում Ալժիրում զոհվածների թիվն արդեն անցնում է 2000-ը:

Թունելը կբացվի մայիսին

Հայտարարվել են այն գումարների չափերը, որոնք պետք է մուծվեն Ֆրանսիայի եւ Անգլիայի միջեւ կառուցված եվ ստորջրյա թունելով ճանապարհորդելիս: Այդ թունելը պաշտոնապես պետք է բացվի մայիսի սկզբին: Մարդատար վագոնով մի ծայրից մյուսը եւ ետ ճանապարհորդությունը պետք է արժենա 550-800 մարկ: Հունիս եւ հուլիս ամիսների համար արդեն ծրագրված են տուրիստական ճամփորդություններ: ■

[illegible]

Միջազգային ընկերակցությունը միշտ կույր է եղել

[illegible], [illegible] ՀՈՒՆԻՍԻ. ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Միջազգային ընկերակցությունը [illegible] կատարյալ է [illegible] Բոսնիայի ճգնաժամի [illegible] շարունակում է մնալ [illegible] պատերազմը, հայտարարեց [illegible] Սարաեւոյում ՆԱՏՕ-ի [illegible] ներկայացուցիչների [illegible] ընթացքում [illegible]:

[illegible] ՄԱԿ-ի [illegible]:

[illegible]

[illegible] ՆԱՏՕ-ի [illegible]

[illegible]

Գագիկ Հարությունյանը [illegible] Մեղրիում

Հայ-իրանական հանդիպում Զանգեզուրում

Մեկ օր առաջ ժամանելով ՀՀ փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանի գլխավորած հայկական պատվիրակությունը Զանգեզուր [illegible] մասին, որտեղ պետք է անցկացվեր հայ-իրանական կապերի համակարգման պետական հանձնաժողովի արտագնա նիստ:

ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից երեկ տեղեկացրին, որ հունիսի 12-ի առավոտյան ՀՀ փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը Մեղրիում շրջխորհրդի գործկոմի ղեկավարության եւ շրջանի ձեռնարկությունների տնօրենների հետ անցկացրեց խորհրդակցություն, որտեղ քննարկվեցին հայ-իրանական տնտեսական կապերի զարգացմանն առնչվող խնդիրներ:

Նույն օրը տեղի ունեցավ հայ-իրանական կապերի համակարգման պետական հանձնաժողովի նիստ, որին իրանական կողմից մասնակցում էին Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության Արեւելյան Եվրոպայի եւ ԱՊՀ երկրների գլխավոր վարչության պետ Մորթեզա Բանին եւ Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության գործերի հավատարմատար Ահմադ Սոբհանին:

Նիստում քննարկվեցին Արաքս գետի վրայով կամրջի շինարարության, կապի, սահմանային [illegible] կարգավորման, այդ թվում երկու երկրների [illegible] աշխատանքների համակարգման հարցեր:

Մորթեզա Բանին [illegible] ընդգծեց, որ իրանական կողմը [illegible] Հայաստանի [illegible] հայկական կողմի [illegible] Միաժամանակ, Իրանի արտաքին [illegible] Արեւելյան Եվրոպայի եւ ԱՊՀ [illegible] Իրանի [illegible] Հայաստանի Հանրապետության [illegible] հայկական կողմի [illegible]:

ՀՀ փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանն այնուհետեւ առանձնազրույց ունեցավ Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության Արեւելյան Եվրոպայի եւ ԱՊՀ երկրների գլխավոր վարչության պետ Մորթեզա Բանիի եւ Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության գործերի հավատարմատար Ահմադ Սոբհանիի հետ: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

Կոխվի՞ արդյոք ...

Սկիզբը էջ 1

ցավանի հաստոցաշինականը եւ այլն (որոնք մտցված են սեփականաշնորհվել չոք ձեռնարկությունների ցուցակը) չի կարելի սեփականաշնորհել: Մասնավորապես Հայպետպլանավարկում ձեռնարկության սեփականաշնորհումն ընդդիմախոսների կողմից ներկայացվեց որպես մի քայլ, որով իշխանությունները ձեռքերը լվանում են գյուղատնտեսությունից եւ մի կողմ քաշվում:

Խնդրին ընդհանուր առմամբ հետեւյալն է. որն՝ պէտք է արդյոք փաստական պատերազմի մեջ գտնվող եւ գրեթե լիակատար շրջափակման մեջ հայտնված պետությունն իրականացնի խոշոր արդյունաբերական ձեռնարկությունների սեփականաշնորհում: Սեփականաշնորհման հանձնաժողովի ներկայացուցիչ Բագրատ Անդրեասյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե շրջափակումն ու էներգետիկ ճգնաժամը չեն կարող արգելառիթ լինել, քանի որ փորձը ցույց է տալիս, թե մասնավոր ձեռնարկություններն ավելի ճկուն են եւ ավելի լավ են գործում նման պայմաններում: Նա տեղեկացրեց նաեւ, թե որպես ներկայացված նախագծի մոդել ընդունվել է արեւելաեվրոպական երկրների փորձը, որտեղ սեփականաշնորհումն արդեն դրական արդյունքներ է տալիս:

Բանն այն է, որ ըստ նախագծի սահմանադրական ձեռնարկությունների աշխատողները նույնպես իրավունք ունեն մասնակցել սեփականաշնորհմանը, թեեւ պատգամավորներից ոմանց կարծիքով ճիշտ կլիներ, եթե ձեռնարկությունները սեփականաշնորհելիս նախապատվությունը տրվեր Հայաստանի քաղաքացիներին, որից հետո սեփականաշնորհված ձեռնարկությունն ինքը կընտրեր արտասահմանյան ընկերությունների կամ քաղաքացիների հետ համագործակցության նպատակահարմարությունը: Ինչ վերաբերում է հարկերին, ապա պատգամավոր Արշակ Սադոյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե պետք է այնպիսի մեխանիզմներ ստեղծել, որոնք ձեռնարկություններին կազատեն «ծախս» հարկերից, քանի որ, ըստ նրա, այսօր հանրապետությունում առնվազն 50 հազար մարդ օգտվելով իշխանությունից, պտրում է նման հարկերի հաշվին, իսկ հարկ տվողներն աստիճանաբար նվազում են:

Մի խոսքով, քննարկումները շարունակվում են, եւ եթե նույնիսկ նախագիծն ընդունվի, ապա ցուցակով նախատեսված ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը հազիվ թե ավարտվի այս տարի, քանի որ, ըստ պրն. Անդրեասյանի, 200-500 աշխատող ունեցող ձեռնարկության սեփականաշնորհման համար անհրաժեշտ է մոտ 6 ամիս: Սակայն, ինչպես ասում են, կարեւորը սկիզբն է: Հողի սեփականաշնորհումը գյուղատնտեսական մթերքների առատություն չբերեց: Ի՞նչ կբերի արդյունաբերական ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը: **Ա. Բ.**

ՇՐՋԱՆ

Բանակցությունները միջնորդական ջանքերը համաձայնեցնելու փո՞րձ

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Աղեն գրեթե մեկ ամիս Լեռնային Ղարաբաղում շարունակվող ռազմական լայնածավալ գործողությունները եւ դրանց զարգացման ընթացքը ենթադրել են տալիս, թե առաջիկայում պատերազմը կարող է դուրս գալ Ղարաբաղ-Ադրբեջան շրջանակներից եւ ընդգրկել հարեւան երկրները: Դեռեւս մի քանի օր առաջ Ղարաբաղի առաջնորդ Ռոբերտ Քոչարյանը հայտարարեց, թե Ադրբեջանն իր լայնածավալ գրոհների ընթացքում օգտագործում է հարեւան երկրների տարածքը (թեկուզ, այդ հայտարարությունը ենչեց առավելապես հեռուստատեսությամբ հեռագրի ձեւով), եւ հավանաբար կարող է վերաբերել ինչպես Իրանին, այնպես էլ Վրաստանին: Միանգամայն հասկանալի է, որ ռազմական գործողությունների ակտիվացմանը զուգահեռ ակտիվանում են նաեւ շահագրգիռ պետությունների միջնորդական ջանքերը (կամ հակառակը), ուստի զարմանալի չէ, որ մի կողմից Իրանը փորձում է վերստանձնել ղարաբաղյան հակամարտության միջնորդի դերը, որն այնքան վատ փախճան ունեցավ 1992 թ. մայիսի 9-ին Շուշիի ազատագրման օրը, մյուս կողմից Ռուսաստանը կարծես թե փորձում է շրջանցել իր միջնորդական ջանքերը համաձայնեցնել Իրանի հետ:

Համենայն դեպս, մի քանի օր առաջ Իրանում տեղի ունեցած ռուս-իրանական բանակցություններին մասնակցում էր նաեւ Ռուսաստանի նախագահի հատուկ հանձնարարություններով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովը, որն, ի դեպ, այնուհետեւ եղավ Երեւանում, որից հետո պետք է մեկներ Ստեփանակերտ, ապա Բաքու եւ ի վերջո Մոսկվայում մասնակցեր Ելցին-Քլինթոն հանդիպմանը: Ու թեեւ դեսպանի այս երթուղին եւ ընդհանրապես այցը չհրապարակվեց, այնուամենայնիվ ռուսական զանգվածային լրատվության միջոցներն այդ մասին մեկ-երկու տեղեկություններ տվեցին:

Ակնհայտ է, որ ղարաբաղյան հակամարտության խնդիրը շոշափվել է ռուս-իրանական բանակցությունների ընթացքում եւ չի անտեսվելու նաեւ Ելցին-Քլինթոն հանդիպման ժամանակ: Ակնհայտ է նաեւ, որ միջնորդական առաքելության ասպարեզում ռուս-իրանական համագործակցությունը, որն ի վիճակի է հանդես գալ որպես հակակշիռ թուրքական միջնորդության, կարող է դրականորեն ազդել հակամարտության գոտում իրավիճակի կայունացման վրա: Սակայն սրանք ընդամենը լավատեսական ենթադրություններ են, որովհետեւ մի կողմից Իրանը բացարձակապես ձեռնպահ է մնում իր տարածքով Ադրբեջանից Նախիջեւան զենքի եւ զինամթերքի տեղափոխումն արգելելու խնդրում, եւ նույնիսկ տեղեկություններ կան, թե ադրբեջանական կազմավորումները գրոհի համար օգտագործում են Իրանի տարածքը (մասնավորապես Հորադիզի մատույցներում), մյուս կողմից Ռուսաստանը ոչ միայն չի օգտագործում իր ուժերը Վրաստանի տարածքում կարգուկանոն հաստատելու համար (ինչպես խոստացել էր), այլեւ ժամանակակից զենքի նորանոր խմբաքանակներ է ուղարկում Ադրբեջան, ինչն, ի դեպ, արգելված է ՄԱԿ-ի բանաձեւերով:

Ամենայն հավանականությամբ առաջիկայում տեղի կունենան հայ-ադրբեջանական բանակցություններ, եւ ամբողջ խնդիրն այն է, թե ինչ հաշվեկշռով կողմերը կներկայանան այդ հանդիպմանը: Չի բացառվում, որ հենց այդ խնդիրն է քննարկվում շրջանում իրենց շահերն ունեցող տերությունների բանակցությունների ընթացքում, որոնց ժամանակ շոշափված թեմաների ցանկն ընդհանրապես պահվում է յոթ փականքի տակ: Համենայն դեպս, Ղարաբաղի դեմ այս անհամաչափ հարձակումը ղարաբաղյան ուժերին ստիպում է պատերազմական օրենքների թելադրանքով դիմել պատասխան քայլերի, իսկ դա կարող է անցանկալի հետեւանքներ ունենալ բոլոր այն ուժերի համար, որոնք շահագրգռված չեն հակամարտության միջազգայնացման մեջ:

ԲԱՐԲԵՐ

Եթե ինձ Ամերիկա ուղարկեն

«Եթե ինձ ուղարկեն ԱՄՆ եւ ամեն կարիքներս բավարարեն, շատ հանգիստ գործով եւ լավ աշխատավարձով ապահովեն, ես չեմ համաձայնի գնալ, որովհետեւ...» Խմբագրությանը հասցեագրված մի նամակից արված այս մեջբերումը գուցե թե շատերի մեջ, այսօրվա պայմանների ստիպմամբ, տարակուսանք առաջացնի՝ ինչպե՞ս թե, մարդուն իդեալական կյանք ու կենսապայմաններ առաջարկեն, այն էլ ԱՄՆ-ի պես երկրում, ու նա հրաժարվի՞:

Մեր նամակագիրը՝ պատերազմի եւ աշխատանքի վետերան Աշոտ Վարդանյանը, այս երեւույթի իր յուրօրինակ ըմբռնումն ունի. ինչո՞ւ նա չի կարող գնալ եւ ապրել օտար երկրում. «...որովհետեւ նրանք (օտարները) ինձ ծուռ աչքով կնայեն, կասեն, այս մարդը, որ իր հայրենիքը լքել է, եկել է մեզ մոտ, վաղը մի փոքր անհաջողության դեպքում մեզ ավելի շուտ կդավաճանի: Ես որ իմանամ Երեւանում սովից պիտի մեռնեմ, ԱՄՆ չեմ գնա: Հայրենիքին իմ սխալները կների, իսկ օտարը սխալս կբազմապատկի»: Հասարա՞կ է արտահայտված՝ գուցե թե: Անկե՞ղծ է՝ բերբերում ինքնագովազդ անելու համար է գրել-ուղարկել, թե չէ որ հնարավորություն ունենա, կարո՞ղ է չգնա, անպայման կմտածեն շատերը:

Իսկ արդյոք ինքնագովազդի մարմաջով չե՞ն տառապում նրանք, ովքեր Ամերիկա ընկնելով, շատ կարճ ժամանակ անց հայաստանցի հարազատ բարեկամներին լուսանկարներ են ուղարկում՝ իրենց շքեղ ավտոմեքենաների կողքին կանգնած կամ էլ իրենց առանձնատանը բուռն ուրախության պահին: Ի՞նչ են ուզում դրանով ասել՝ որ իրենք դրախտո՞ւմ են, թե՞ Ամերիկայում գործում է «ինչ աշխատես, մի խաղ այդքան կուտես» սկզբունքը, որի հիման վրա էլ միանգամից կարելի է ամեն ինչ ունենալ:

Միաժամանակ եւ չփորձենք Ամերիկա (կամ որեւէ օտար երկիր) գնալը մեղադրական ակտի վերածել, հաշվի առնելով այն պարագան, որ գիտնականը սեփական երկրում անտերության մատնվելուց բնականաբար պետք է գերադասի դրսում, թեկուզեւ օտար վայրում իրեն գիտնական զգալը, որ ինժեները սեփական երկրում ընտանիք պահելու համար ստիպված կոշկակար կամ առեւտուր անող դառնալուց պետք է գերադասի օտար երկրում իր իսկական մասնագիտությամբ զբաղվելը՝ շնորհիվ վերջին վիճակի ֆինանսական ու մյուս ազդեցիկ խթանների: Սրա կողքին սակայն եւ ոչ մեկն էլ, թերեւս միակ ճշմարիտ քայլ ու վերջին ելքը չի համարի այն ինժեների կատարած քայլը, որը հայրենիքից գնում է Ամերիկա ու այնտեղ զբաղվում, ասենք փողոցները ասֆալտապատելով կամ այն գիտնականի, որը գնալով Ամերիկա, դառնում է բենզինի լիցքավորման կայանի աշխատող:

Կարիքը ամեն քայլի էլ ստիպում է դիմել, ասում են, կասեն, ասելու են շատերը: Դե եթե կարելի է սեփական ու ազգային արժանապատվությունը անվերադարձ զոհելով գնալ այս ճամփին, ուրեմն ոտեսք չէ բռնել այդպիսի գնացողի ձեռքը: Անցուղս է...

Իսկ գնում են այսօր առավել ոչ թե ասեր, այլ սաս ասեր, գնում են բժանած ինչի ու նաեւ առանձնի վրա, գնում են ծախելով ֆինանսական, նյութական, բառալական ու հոգեկան արժեքները դաշնամակ ... նասիրություն: Բայց նախկին գնացողների ու այսօրվա գնացողների միջեւ տարբերություն է զգացվում՝ այսօրվա կամավոր տարագիրները չեն վաճառում իրենց բնակարանները: Կգա՞ն: Ո՞վ գիտի: «Վրացական փողոցի 21 շենքի 4-րդ բնակարանի տիրոջը հարց եմ տալիս, որ գնում ես հարուստ ու գոհ վական Ամերիկա, ինչի՞ չես բնակարանդ ու գույքդ վաճառում: Պատասխանում է, թե Ամերիկան գովական է ոչ բոլորի համար, կարող է ինձ դուր չգա, հետ վերադառնամ»: Հիշատակված նամակից կատարված այս մեջբերումն ամենքինն ու ամենքի համար չէ գուցե, բայց շատերի համար է:

Նամակագիրը մի այդպիսի առած է հիշատակում՝ «Մարդ կա, ասում է... Հաց տուր ուտեմ, փորս կշտանա, հետո իցս գոռա՝ սոված շուն»:

Գուցե թե Հայաստանում շատ քիչ են այդպիսի մարդիկ, բայց Հայաստանից օտար երկրում առավել հանգրվանելով՝ շատերն են այդպիսին դառնում, լինի դա Ամերիկա, թե մի այլ տեղ... Վիրավորվողները կարող են վերադառնալ Հայաստան, եթե... չեն վաճառել իրենց բնակարանները: **Ռ. Խ.**

ՍԱՀՄԱՆ

Գնդակոծվել է Տաուշը

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Պաշտպանության նախարարության մամուլի կենտրոնից հայտնեցին, որ հունվարի 11-ին ժամը 16-ից սկսած տանկից, հետեւակի մարտական մեքենայից եւ հրազենից գնդակոծվել են ՀՀ Տաուշի Բերդ շրջկենտրոնի, Մովսես, Այգեպար եւ Ներքին Կարմիրաղբյուր գյուղերի դիրքերը: Տուժածներ չկան: Օրվա ընթացքում պարբերաբար ականանետից եւ հրազենից գնդակոծվել են ՀՀ Մեղրու շրջանի սահմանային դիրքերը:

Հունվարի լույս 12-ի գիշերն ու առավոտյան Հայաստանի սահմաններում հանգիստ է եղել:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԱՔՅԱՆԻ
Apple® Macintosh®
համակարգչային շարվածը
«Ազգ» թերթի
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co. 22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax: (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրեն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան

ՀԱՐԿԵՐ

Քար՝ նետված ոմանց բանջարանոցը

ՄԱՐԳԱՐ ՄԵՆԵՇՅԱՆ

Օրենսդիր եւ գործադիր իշխանությունների «խոհանոցային» անցուդարձին նույնիսկ աննշան տեղեկությունը բավականին հետաքրքիր, եւ որն ամենակարեւորն է՝ սպասվող փոփոխություններին կարող է ծանոթացնել:

Ինչպես հաջողվեց տեղեկանալ անտարակույս իրազեկ աղբյուրներից, նշված «խոհանոցային» նյութերից մեկն էլ առնչվում է այնպիսի խիստ կարեւոր ոլորտի, ինչպիսին է հարկային քաղաքականությունը:

Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովը ՀՀ կառավարության քննարկմանն է ներկայացրել հանրապետությունում շահութահարկի (եկամտահարկի) հաստատագրված վճարումների ներդրմանը վերաբերող օրենքների եւ որոշումների նախագծերի փաթեթը:

Չխորանալով այս փաստաթղթերի պարունակության նրբությունների մեջ, ասենք, որ ինչպես եւ ցանկացած փաստաթուղթ, սրանք եւս իրավունք ունեն անկատար լինելու (եւ խմբագրվածի առումով), մանավանդ եթե դեռեւս նախագիծ են:

Սակայն, հասկանալի է, որ դա չէ «արժեքավորը», որի վրա շեշտադրում պիտի անենք, այլ այն, որ սույն փաթեթը, փաստորեն, թելադրված է հանրապետության ներսում ստեղծված իրավիճակով, եւ, ինչպես ասում են, սկիզբ է առնում «ներքեւներից»:

Այս առնչությամբ պիտի տեղեկացնեմ, քանզի քչերը գիտեն այդ մասին, որ ՀՀ նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանի մինչյանվարյա, թերեւս, ամենահայտնի հրամանագրի (հանրապետության սննդամթերքի ներկրումների եւ իրացման համար բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու մասին) որոշ կետեր մինչ այդ փաստաթղթի երեւան գալը տեղ էին գտել կառավարությանն ուղղված Հայաստանի Վաճառականների միության ուղերձում: Հատկապես ձեռնարկատերերին ավելորդ ստուգումներից եւ ստուգողներից պաշտպանելու եւ օդանավակայաններում կարգուկանոն հաստատելու վերաբերյալ հատվածները: Իսկ նման տեղեկացումը արվում է այն պատճառով, որ հաստատագրված հարկի գաղափարն էլ իր ակունքներով սկիզբ է առնում Հայաստանի Վաճառականների միությունից:

Ինչեւէ: Կարծում եմ, որ առավել ուշագրավ է այս փաստաթղթային փաթեթի մեջ այն, որ առաջարկվում է դյուրացնել հարկման մեխանիզմը, որը բնականաբար «քար է՝ նետված անմաքուր ձեռքեր ունեցող մարդկանց բանջարանոցը»:

Հետաքրքիր է նաեւ այն, որ նշված հարկը պակաս վճարելու կամ չվճարելու դեպքում հարկատուները, ըստ նախագծի, պիտի տուգանվեն չվճարված (պակաս վճարված) գումարի տասնապատիկ չափով, իսկ մանրածախ առեւտրում՝ նաեւ վաճառվող ապրանքների բռնագանձմամբ: Ի՞նչն է հետաքրքիր: Ճարունակությունը: Տուգանքների վճարումից հետո բռնագանձված ապրանքները ենթակա են վերադարձման:

Հաջորդը՝ տուգանքները 2 ամսվա ընթացքում չվճարելու դեպքում տնտեսավարող օբյեկտը, ինչպես նաեւ նրա գործունեությանն առնչվող գույքը առաջարկվում է պետականացնել:

Եւս մեկ ուրվագիծ՝ տնտեսական եւ առեւտրային գործունեության առանձին տեսակների համար շահութահարկի (ֆիզիկական անձանց եւ անհատ ձեռներեցների համար՝ եկամտահարկի) հաստատագրված վճարումներ սահմանելու մասին որոշումը պիտի վերաբերի միայն ոչ պետական ձեռնարկություններին: Պետական ձեռնարկություններն ու կազմակերպություններն ազատվում են սույն որոշմամբ սահմանված հաստատագրված վճարումներից, եւ շահութահարկն ու այլ հարկերը վճարում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Եւ վերջինը՝ այն ձեռնարկությունները, կազմակերպությունները, ֆիզիկական անձինք եւ անհատ ձեռներեցները, որոնք սույն որոշմամբ պիտի կատարեն շահութահարկի կամ եկամտահարկի հաստատագրված վճարումներ, ազատվում են ավելացված արժեքի հարկից, ակցիզային հարկից եւ ՀՀ կենսաթոշակային ֆոնդին ուղղվող հատկացումներից, գործունեության այն մասով, որը հարկվում է շահութահարկի կամ եկամտահարկի հաստատագրված վճարումով:

Գործունեության այն մասի համար, որը ենթակա չէ հարկման շահութահարկի կամ եկամտահարկի հաստատագրված վճարումներով՝ շահութահարկը կամ եկամտահարկը վճարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Իհարկե, կարելի է շարունակել: Բայց ուզում եմ ամբողջացնել մի մտքով՝ հարկային քաղաքականության նման զարգացումը մեզանում բխում է միմիայն Հայաստանի ձեռնարկատիրության, ուրեմն՝ նաեւ հանրապետության ազգաբնակչության շահերից առհասարակ: Տողերիս հեղինակը կասկածներ չունի այս առնչությամբ: Իսկ կասկածամիտները, պիտի մտածել, որ առաջնորդվում են բացառապես իրենց գրպանի այսրոպեական շահով:

digitised by A.R.A.R.@

ՇՐՋԱՆ, ԱՊՀ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՂՀ Ազգային անվտանգության տեսչությունը վկայում է

Մոջահեդներ ադրբեջանական բանակում

Արդեն մի քանի ամիս է, ինչ հաղորդումներ են տարածվում այն մասին, որ ադրբեջանական բանակի կազմում գտնվում են վարձկաններ, աֆղան մոջահեդներ, որոնք Ղարաբաղի տարածքում մասնակցում են ռազմական գործողություններին: Այդ հարցը լուսաբանելու նպատակով Նոյյան տապան գործակալության թղթակից ԱԱՐՄԵՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ դիմեց ԼՂՀ Ազգային անվտանգության պետական վարչության (ԱԱՊՎ) պետ ԿԱՄՈ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻՆ.

1993 թ. հոկտեմբերի վերջին զանգվածային լրատվության միջոցներում նյութեր հայտնվեցին ադրբեջանական բանակում աֆղան մոջահեդների առկայության մասին, որոնք մասնակցում են ռազմական գործողություններին: Ադրբեջանական Հանրապետության պաշտոնական օղակները ամեն կերպ հերքում են այդ հաղորդումները: Ներկայումս ԼՂՀ ԱԱՊՎ-ում կան համապատասխան փաստաթղթեր, որոնք ոչ միայն հաստատում, այլև ապացուցում են նրանց ակտիվ մասնակցությունը:

[illegible] նշել այն փաստը, [illegible] մոջահեդների զավտյանը Ադրբեջանի զինված ուժերի հրամանատարությունը պաշտոնապես է հիմնավորումներ: Դրա համար պահեստից զորակոչվել են պարսկերեն լեզվի իմացությամբ 50 զինապարտ թարգմանիչներ, որոնք 19.08.1993 թ. ուղարկվել են «Գերան» («Խորդենի») ուսումնական կենտրոնի թիվ 160 զորամասի հրամանատարի տրամադրության տակ: Դրանից բացի, նույն զորամաս են զորակոչվել մարդատար «ՌԻԱԶ-469» և «ՆԻՎԱ» մակնիշի թվով 5 ավտոմեքենայի վարորդներ: Այդ ամենը հաստատում է Ադրբեջանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալի պաշտոնակատար Ի. Ալյանովի 19.08.93 թ. 1/Գ-1787 համարով կարգադրությունը Ադրբեջանի Հանրապետության զինվորական կոմիսարին: Այդ փաստաթղթի իսկությունը հաստատում է Ադրբեջանի Հանրապետության զինված ուժերի գլխավոր շտաբի կազմակերպչական-մոբիլիզացիոն վարչության պետ, գնդապետ Ն. Կոպանովի ստորագրությունը:

Սակայն, ընդամենը ցանկանում եմ նշել 198 համարի տակ նշված մեկ այլ փաստաթղթի մասին, որտեղ թիվ 160 զորամասի հրամանատար Ադրբեջանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալին տեղեկացնում է, որ զորակոչված 50 թարգմանիչներից զորամասի տրամադրության տակ է ներկայացել 26-ը, որոնցից 13-ը խմբակայց լքել է զորամասը: 21.09.1993 թ. 271 համարի մեկ այլ փաստաթուղթ, որը հաստատում է դասալքության հանձնախմբի դեպքերը, այն է, պարսկերենի 15 թարգմանիչ-սպաների դասալքությունը, ուղարկված է զինվորական դատախազին և զինվորական ոստիկանության վարչության պետին թիվ 160 զորամասի հրամանատար փոխգնդապետ Գ. Լյասիֆովի կողմից: Թեև, զինապարտները մինչև վերջ չեն համակվել հայրենիքի համար բարձր պատասխանատվության զգացումով:

Ժամանած «հյուրերի» մասին առաջին հիշատակումը թիվ 160 զորամասի փաստաթղթերում բխագրված է 1993 թ. օգոստոսի 15-ի ամսաթվով, ուս վկայում է թիվ 200 զորամասի շտաբի պետ, գեներալ-մայոր Ն. Մաղիկովի թիվ 160 զորամասի հրամանատարին ուղղված 26.08.1993 թ. Մ461 համարով հրամանը, որում մասնավորապես ասվում է. «Ներկայացած զինվորներին «աֆղանցիներին», թվով 522 հոգու, 15.08.1993 թ-ից հաշվառել զորամասի անձնակազմում և ապահովել անհրաժեշտ ամեն ինչով»: Այս նույն հրամանը արձանագրված է թիվ 160 զորամասի հրամանների գրքում 109 համարի տակ 16.08.1993 թ. ամսաթվով: Թիվ 160 զորամասի հրամանատար փոխգնդապետ Լյասիֆովի 21.09.1993 թ. թիվ 81 տարածաշրջանում ռազմական իրադրության մասին տեղեկանք-զեկույցում նշվում է, որ ներկայացած մոջահեդները մարտականորեն են տրամադրված, տեղի բնակչության հետ լավ հարաբերությունների մեջ են, հաճախ թարգմանիչների ուղեկցությամբ այցելում են Մինգեչաուր, Գերանբոյ, Գյանջա քաղաքները:

Ավելի ուշ վիճակը փոխվում է, հյուրերը դառնում են չափազանց պահանջկոտ, և Ադրբեջանի Հանրապետության զինված ուժերի հրամանատարությունը արդեն սկսում է հասկանալ, որ մոջահեդներ պահելը շատ թանկ հաճույք է: Լյասիֆովի 02.10.1993 թ. 328 համարով ԱՀ ԶՈՒ գլխավոր շտաբի պետին ուղղված զեկույցում երևում է, որ նրանց պահելու համար անհրաժեշտ ծախսերից բացի հատուկ համակարգի հրամանատարությունը լրացուցիչ պահանջում է թանկ, դժվար ճարվող մթերքներ, այդ թվում մեղր նախաճաշի համար, կենդանի հավեր, ծննդյան համար ամեն անհրաժեշտը, կարմրածթեր ինչպես նաև ծամոններ խորովածի համար, ֆիլտրով սիգարետներ, կոճակի քամի, մարդատար ավտոմեքենաներ տանքներ, բուժսպասարկման որակի բարձրացում, այն դեպքում, երբ անանց լրացուցիչ աշխատավարձ սննդի օրական արժեքը կազմում է 500 հազ ռուբլի: Լյասիֆովի զեկույցից երևում է, որ այստեղ գտնվելու ժամանակահատվածում 1350 հոգի դիմել են սանմաս, որոնցից 41-ը հոսպիտալացվել են: «Տպավորություն է ստեղծվում, թե նրանք մեզ մոտ են եկել բուժվելու և ոչ թե կռվելու»: Զեկույցում Լյասիֆովը խնդրում է միջոցներ ձեռնարկել խնդրանքները բավարարելու համար կամ դրամական միջոցներ տրամադրել զնամները կազմակերպելու համար:

ԼՂՀ ԱԱՊՎ-ի և պաշտպանության նախարարության ունեցած այլ տվյալների համաձայն, որոնք հաստատվում են ռազմագերիների ցուցմունքներով, Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը մոջահեդների աջակցությամբ չկարողացավ առաջավոր գծում փոխել ռազմական գործողությունների ընթացքը և նրանցից արգելիչ ջոկատներ է կազմում, որոնք գնդակահարում են ադրբեջանական բանակի նահանջող զինվորներին ու սպաներին:

Ներկայացված բոլոր փաստաթղթերի իսկությունը ԼՂՀ ԱԱՊՎ-ն հաստատում է և պատրաստ է բոլոր անկախ իրավասու փորձագետ-մասնագետներին տրամադրել դրանք ծանոթանալու և ուսումնասիրելու համար:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Իրանի պատվիրակության այցի արդյունքները

ԲԱՔՈՒ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իրանի Իսլամական Հանրապետության պատվիրակության Ադրբեջան կատարած այցի ընթացքում ստորագրվել է համագործակցության վերաբերյալ 2 արձանագրություն: Առաջինը, որ կոչվում է «Ադրբեջանի Բիլյասուվարի շրջանում մաքսային ծառայությունների ստեղծման մասին», նախատեսում է Իրանի տարածքով բեռների առաքում Նախիջևան: Երկրորդ փաստաթուղթը վերաբերում է իրանա-ադրբեջանական սահմանամերձ գոտում համատեղ շուկայի բացմանը, որի կանոնադրությունն արդեն նախապատրաստել է Ադրբեջանի Նախարարների կաբինետը:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Իրանում Ադրբեջանի առևտրա-արդյունաբերական պալատի փոխնախագահ Նազիմ Աղաևի մեկշաբաթյա այցի ընթացքում քննարկվելու են Իրանի և Ադրբեջանի համատեղ առևտրի պալատի ստեղծման հարցերը: Այդ մասին Խաբար սերվիսի թղթակցին հունվարի 11-ին հայտնեցին հիշյալ կազմակերպությունում:

Մյուս կողմից, «Ազնեֆտ» պետական նավթային ընկերության նոր կառույցի հաստատման մասին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևի հրամանագրի կապակցությամբ հունվարի 11-ին տեղի ունեցավ այդ գերատեսչության ղեկավարության արտակարգ խորհրդակցություն:

Կառավարման նոր ձևը կիրականացվի 2 առանձին միավորումների՝ «Կասպմորնեֆտի» և «Ազնեֆտի» միջոցով: Առաջինը կզբաղվի ծովում «սև ոսկու» հանքավայրերի մշակմամբ, երկրորդը՝ նույնը կանի ցամաքում: Առայժմ հայտնի չէ, թե ով է ղեկավարելու այդ կառույցները, սակայն պետական նավթային ընկերության ղեկավարն է մնում Նաթիկ Ալիևը:

Մինչդեռ ադրբեջանցի մասնագետների հաշվարկների համաձայն, սպառողական զամբյուղն Ադրբեջանում 1993 թ. վերջերին կազմել է 5700 մանաթ: Ընդսմին հաշվարկված է, որ սննդամթերքների ծախսման ֆիզիոլոգիական նորման մեկ սպառողի հաշվով կազմել է 3000 մանաթ: Սակայն նվազագույն աշխատավարձը կազմում է 900 մանաթ, իսկ արժեզրկումը՝ նույն աղբյուրների տվյալներով, հասնում է 2000 տոկոսի:

Միաժամանակ, Ադրբեջանում շարունակվում է դասալիքներին ներում շնորհել: Ադրբեջանի նախագահի 1994 թ. հունվարի 10-ի հրամանագրով Բինագադինի գումարտակի 42 դասալիքները, որոնք ինքնակամ լքել էին մարտադաշտը և դատապարտվել երկարատև բանտարկության, իսկ մեկը՝ գնդակահարության, ներում են ստացել: Ինչպես Խաբար սերվիսի թղթակցին հայտնեցին Ադրբեջանի Գերագույն դատարանի զինվորական կոլեգիայում, բոլոր դասալիքները երդվել են արյամբ քավել հայրենիքի հանդեպ իրենց հանցագործությունը և սեփական ցանկությամբ հետ են ուղարկվել ռազմաճակատ: ■

ՏԱՐԱԾՔ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Չպետք է պատրանքներ ունենալ

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ: «Չպետք է պատրանքներ ունենալ Ռուսաստանի և ԱՄՆ առևտրա-տնտեսական կապերի առնչությամբ: Դրա ամերիկյան ընկերությունները որևէ օգուտ չունենան, դրանք չեն գա Ռուսաստան», հայտարարեց Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի ԱՄՆ և Կանադայի ինստիտուտի փոխտնօրեն Անատոլի Պորոխովսկին «Դիպլոմատիչեսկի կուրյեր» շաբաթաթերթի հատուկ թողարկմանը տված հարցազրույցում, որը նվիրված է ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնի Ռուսաստան կատարելիք այցին: Պորոխովսկու կարծիքով, «անիմաստ է հուսալ, թե դրամ կծախսվի միայն Ռուսաստանին օգնելու նպատակով: Պետք է հաշվի առնել նաև այն, որ ամեն անգամ, երբ ԱՄՆ-ը միջոցներ է առանձնացնում այս կամ երկրին օգնելու համար, նա նախևառաջ աջակցում է սեփական ընկերություններին, որոնք հասկացնելու են այդ օգնությունը: Այսինքն, ընդհանուր գումարի մինչև 80 տոկոսը կիրառվի ամերիկյան մասնավոր բիզնեսի միջոցով, և օգնության միայն 20 տոկոսը կհասնի անմիջականորեն մեր երկրի տարածքում գտնվող օբյեկտներին: Մենք կարող ենք լոկ այն հույսն ունենալ, որ կարագացվեն Ռուսաստանում ամերիկյան բիզնեսի համար բարենպաստ մթնոլորտի ստեղծման նպատակով արդեն սկսված գործընթացները: Ընդսմին գլխավոր խնդիրը մենք պետք է լուծենք ինքներս մեր երկրում: Իսկ եթե հույս դնենք այն բանի վրա, թե ամերիկյան կապիտալը մեզ դուրս կբերի մեր ներկա վիճակից, ապա մեղմ ասած, դա կլինի ներքական պատրանք: Կարևոր է ստույգ կանխատեսել, թե ինչն է ձեռնտու երկրի համար: Առավել նպատակահարմար լուծում որոնելիս չի կարելի սահմանափակվել միայն մեկ տարբերակով: Ամերիկայից բացի, կան Եվրոպան, Ճապոնիան, մյուս պետությունները: Մենք պետք է եռանդուն ու ճկուն տնտեսական դիվանագիտություն ունենանք, որ պարզ կդառնա, որ մենք կողմնակից ենք փոխշահավետ հիման վրա բոլոր երկրների հետ հարաբերությունների զարգացմանը: Դա ըմբռնում են բոլոր երկրների գործարար շրջանակները», ընդգծեց Անատոլի Պորոխովսկին:

Գարեջրասերների 3000-րդ անդամը

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՍԱ-ՊՐԵՍՍ: Անցած հանգստյան օրերին Գարեջրասերների կուսակցության մեջ մտավ 3000-րդ անդամը: Այդ երջանիկը դարձած «Գիլ էսել» հրատարակչության տնօրեն Միխայիլ Տրեսվյատսկուն հանդիսավոր պայմաններում հանձնվեց գարեջրի տակառիկ: Կուսակցության գլխավոր ֆարտուղար Կոնստանտին Կալաչևի հաղորդման համաձայն, մինչև այս տարվա մարտ ամիսը միավորումը մտադիր է հասնել 10 հազարի նշագծին:

ՎՐԱՍՏԱՆ

Ռոման Գոցիրիձեն կասկածում է

ԹԲԻԼԻՍԻ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: «Խիստ կասկածելի է, թե Ռուսաստանը կկարողանա Վրաստանին ֆինանսական լուրջ օգնություն տրամադրել», հայտարարեց Վրաստանի նախկին փոխվարչապետ Ռոման Գոցիրիձեն՝ հանրապետության կուպոնի հեղինակը: Նրա խոսքերով, տարօրինակն այն է, որ որոշ կեղծ ժողովրդավարներ սրընթաց արժեզրկման պատճառով փրկություն են փնտրում ռուբլու գոտի վերադառնալու մեջ: «Ես կարող եմ դա բնութագրել որպես անիրազեկություն և Ռուսաստանի գործընթացների չիմացություն, խոսելով ֆաղաքական հետևանքների մասին, որոնք Վրաստանը կդարձնեն ինքնավար հանրապետություն», ասաց Գոցիրիձեն:

Քննարկում են ռուբլու գոտու հարցը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Վրաստանի խորհրդարանը շարունակում է քննարկվել ռուբլու գոտու մեջ մտնելու անհրաժեշտության վերաբերյալ Գիս նախագահ Վախթանգ Գոգուաձեի հայտարարությունը: Նախօրեին իրենց կարծիքները հայտնեցին խորհրդարանականները, ինչպես նաև կառավարության ներկայացուցիչները: Ընդդիմությունը, այդ թվում ժողովրդական կուսակցության ղեկավար Նոդար Նաթաձեն, ռուբլու գոտու մեջ մտնելը համարում է անկախության կորուստ: Փոխվարչապետ Ամիրան Կադագիշվիլին իր ելույթում կասկածներ հայտնեց, թե Ռուսաստանը Վրաստանին կընդունի ռուբլու գոտի: Ֆինանսների նախարար Դավիթ Յակոբիձեի կարծիքով, անհրաժեշտ է ռուբլու և կուպոնի զուգահեռ կիրառություն: Ազգային բանկի նախագահ Նոդար Ջավախիշվիլին իր հերթին նշեց, որ Ռուսաստանն առաջ է քաշում անընդունելի պայմաններ: Նրա կարծիքով, հարկավոր է կրճատել դրամավարկային թողարկումը, նվազագույնի հասցնել բյուջեի պակասորդը, ինչպես նաև դադարեցնել վարկերի հատկացումը:

Sigella

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ Է ՁՄԵՌ-93-94 ԼԱՅՆԱԾԱՎԱԼ ԾՐԱԳԻՐԸ

Նկատի ունենալով, որ ներմուծված «Եմելիա» վառարանները լիովին արդարացրին իրենց և հաշվի առնելով մեր համախոհաֆացիների ցանկությունները՝ «Սիգելլա» ընկերությունը ներմուծել է ևս 52 վառարան և առաջարկում է դրանք բոլոր ցանկացողներին:

«Եմելիա» վառարանը բարձր էֆեկտիվություն ունեցող կալորիֆերային վառարան է, որը 8 ժամ տաքացնելու համար պահանջում է ընդամենը 3 կգ փայտ: Օգտագործել կարելի է ինչպես ճաշ եփելու, այնպես էլ լավաշ, թխվածք թխելու համար: «Եմելիա» վառարանի շահագործումը 2-3 անգամ էժան է նստում, քան հասարակ փայտի վառարանինը և մոտ 5 անգամ ավելի էժան բոլոր տեսակի նավթավառներից:

Շտապեցեք, չէ՞ որ ձմեռն, և տաքության առբաժան կլինի ձեր ձեռքից ամբողջ ձմռան ընթացքում:

«Սիգելլա» ֆինանսային ընկերությունը շարունակում է ավանդների ընդունումը հետևյալ պայմաններով (Հայաստանի Հանրապետության դրամ)

3 ամիս-50 տոկոս

6 ամիս-120 տոկոս

12 ամիս-350 տոկոս

Աշխատանքի ժամերը. ամեն օր ժ. 10.00-16.00 առանց ընդմիջման:
Մեր հասցեն. Պուշկինի փ. 3ա (Ժուռնալիստների տուն) Հեռ. 56-47-57

digitised by A.R.A.R.@

հրապարակ

Պանթուրքիզմի համակիրները իրանական օրաթերթում

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

Վերջին շրջանում Իրանի մամուլի որոշ օրգաններում ավելի հաճախակի են տպագրվում, մեղմ ասած, ոչ հայանպաստ հոդվածներ ու տեղեկություններ։ Իհարկե, այս հարցում իր ուրույն տեղն ունի Թեհրանում հրատարակվող «Զոմհուրի-է էսլամի» օրաթերթը, որում տպագրված հակահայկական հոդվածների եւ տեղեկությունների ոգին ու բնույթը միանգամայն համապատասխանում են Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի կողմից տարվող հակահայ քարոզչությանը, եւ բոլոր դեպքերում հակասում պաշտոնական Թեհրանի դիրքորոշմանը։ Ելնելով նման հոդվածների հրապարակման հաճախականությունից, երբ երեւույթը չգնահատենք որպես պանթուրքիստների ներթափանցում, ապա առնվազն կարելի է ասել, որ օրաթերթում այդ գաղափարի համակիրների շունչն զգալի է։

Ինչպես տեղեկացանք Հայաստանի արտգործնախարարությունից, «Զոմհուրի-է էսլամի» օրաթերթի 1993 թ. դեկտեմբերի 19-ի համարում տպագրված «Ինչ են ուզում «Ալիքը» ու «Արաքսը» Իրանի ժողովրդից» հոդվածի առիթով Հայաստանի Հանրապետության դեսպանատունը նոտա է ներկայացրել Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտգործնախարարությանը։

Խնդրո առարկա հոդվածում տեղ են գտել ապակողմնորոշող եւ իրականությանը հակասող բազմաթիվ փաստեր։ Հոդվածի հեղինակը ոմն ուսուցիչ Էբրահիմ Շանդիզին է։ Թերեւս հնարավոր է, որ «Զոմհուրի-է էսլամին» արդարանա, թե չի կարող անտարբեր գտնվել իր ընթերցողների արձագանքներին։ Եթե այդպես է, ապա Հայաստանի դեսպանատունը Թեհրանում եւս ընթերցողի իրավունքով կարող է նման դեպքերում պատասխան հոդվածով հանդես գալ։ Իսկ ընդհանրապես, ըստ մեզ, Հայաստանի դեսպանատունը երբեմն ի պատասխան նման հրապարակումների, պետք է հանդես գա Իրանի մամուլում բացատրական հոդվածներով, կամ էլ մամուլի ասուլիս կազմակերպի այդ առիթով։ Անձամբ նման [illegible] զգացել ենք դեռ անցյալում, Թեհրանում։ Այս հարցում պետք է անտեսել մի այլ ոչ պակաս կարեւոր եւ դրան նպաստող հանգամանք եւս։ Դա մի կողմից մեր քարոզչության գրեթե բացակայությունն է, իսկ մյուս կողմից Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի հակահայկական հզոր քարոզչությունը։

«Արաքսը» յոթամյա պատմություն ունեցող գրական-հասարակական եւ մշակութային երկլեզու (պարսկերեն-հայերեն) ամսագիր է, փոքր տպաքանակով եւ ընթերցողների սահմանափակ թվով։ «Ալիքը» հայկական միակ օրաթերթն է Իրանում, որն ավելի քան 60 տարվա պատմություն ունի, որի հրապարակումները հիմնականում վերաբերում են համայնքի առօրյային, մշակութային եւ հասարակական կյանքին։ «Ալիքը» համայնքում զգալի ժողովրդականություն է «վայելում»։ Բնականաբար, ինչպես «Ալիքը», այնպես էլ «Արաքսը» անդրադառնում են նաեւ Հայաստանում տեղի ունեցող իրադարձություններին, յուրաքանչյուրն ըստ իր դիրքորոշման։ Ըստ երեւույթին, հոդվածագրին (չի բացառվում, որ նա լինի զգոն ազերի ուսանողներից, որոնց մասին խոսվում է հոդվածում) ավելի շուտ նյարդայնացնում է պարզապես պարբերականների գոյությունը, ոչ թե նրանց բովանդակությունը։

Հոդվածում կարդում ենք. «Այն պահին, երբ Էնայաթոլլահ Ռեզան Աթենքում ելույթ է ունենում, «Արաքսը» տպագրում է ելույթի ամբողջ տեքստը։ Էնայաթոլլահն խոսում է «Մեծ Հայաստանի» եւ նրա «անմնացորդ» բնակիչների մասին, իսկ թերթը 93-ի իր համարներից մեկում մեծ ոգեւորությամբ տպագրում է նրա ելույթը»։

Անշուշտ, նման արտահայտություններն իրանցի անտեղյակ ընթերցողին շփոթության մեջ կգցեն, թերեւս հենց դա էլ հեղինակի, ինչպես նաեւ «Զոմհուրի-է էսլամի» օրաթերթի նպատակն է։ Այլապես, եթե օրաթերթը չէր ցանկանում տպագրել Էնայաթոլլահ Ռեզայի ելույթն ամբողջությամբ, ապա կարելի էր թեկուզ փակագծերով նշել, թե ինչի մասին է խոսքը։ Իրանցի հայտնի գիտնական, պատմաբան, Իրանի Իսլամական մեծ հանրագիտարանի խմբագրության անդամ, դոկտոր Էնայաթոլլահ Ռեզան բազմաթիվ արժեքավոր աշխատությունների, այդ թվում [illegible] «Ադրբեջանը եւ Առանը» գրքի հեղինակն է, [illegible] 1992 թ. մայիսին [illegible] թեմում կայացած «Նորօրյա պանթուրքիզմին» նվիրված միջազգային գիտական սիմպոզիումի աշխատանքներին, ուր հանդես է եկել «Պանթուրքիզմի գործելակերպը Կովկասում եւ շրջանում» թեմայով։ Նա իր ելույթում խոսելով պանթուրքիզմի ծրագրի մասին, նշում է. «Մի խոսքով, թուրքերը պետք է տիրանան այն բոլոր տարածքներին, որոնք կոխկրտվել են նրա հեծյալների սմբակների տակ, նույնիսկ եթե դա խիստ ժամանակավոր բնույթ է կրել»։ Գիտնականն այնուհետեւ շարունակում է. «Մեր երկիրը՝ Իրանը եւս զերծ չի մնացել պանթուրքիստների ծավալապաշտական ոտնձգություններից։ Ես «Ադրբեջան եւ Առան» գրքում պատմական անհերքելի փաստերով եւ ապացույցներով հաստատել եմ, որ այն երկրամասը, որն այսօր սխալմամբ Ադրբեջան է կոչվում, պատմության ընթացքում երբեք այդ անունով չի կոչվել։ Այդ երկրամասը կոչվել է Ալվանք, Աղվանք կամ Կովկասյան Ալբանիա։ Իսկ այնուհետեւ Առան եւ Շիրվան։ Ադրբեջան անունով պանթուրքիստներն այն կոչել են 1918 թվականից, իսկ նպատակը լիովին հասկանալի է։ Թուրքիան անցյալում բազմիցս հարձակվել է իրական Ադրբեջանի, այն է՝ Իրանի Ադրբեջանի վրա, այն գրավելու մտադրությամբ։ Սակայն Ադրբեջանի հուժկու դիմադրությունը դարերի ընթացքում պատճառ դարձավ, որ թուրք ծավալապաշտները նոր խորամանկության դիմեն։ Նրանք Առանը եւ Շիրվանն Ադրբեջան անվանելով, նպատակ ունեն այս կեղծ անվանակոչումով Ադրբեջանը միացնել Կովկասի թուրքալեզուների հետ, ապա երկուսը միասին կցել Թուրքիային։ Պանթուրքիստները Հյուսիսային Կովկասի, Դաղստանի, Վոլգայի առափնյա շրջանների, Ղրիմի, Կենտրոնական Ասիայի եւ Ալթայի մարզի վրա իշխելու երազանքով են տարված։

ԽՍՀՄ փլուզումը նոր հեռանկար բացեց պանթուրքիստների վաղեմի երազանքներն իրականացնելու ուղղությամբ։ Այս բնագավառում տարվող սողուն քարոզչությունը աստիճանաբար ուժգնացավ։ Պանթուրքիստները եւ նրանց գործակալները զգալիորեն ակտիվացան։ Անտեղյակ մարդկանց մոլորեցնելու նպատակով սկսեցին տարբեր տեսակի սադրիչ կարգախոսներ տարածել, որոնցից մեկը («Ադրբեջան բիր օլսուն, մարքազի Թեբրիզ օլսուն») («Ադրբեջանը պետք է միացյալ լինի, մայրաքաղաքը՝ Թավրիզը»), նման մոլորեցնող կարգախոսներով նրանք նպատակ ունեն խրախուսել Ադրբեջանի ժողովրդին Կովկասի թուրքալեզու բնակիչների հետ արհեստականորեն միանալու։ Այս կարգախոսն ընդգրկում է խորամանկ մի ծրագիր, որի առաջին քայլը Ադրբեջանն Իրանից անջատելն է»։ Այնուհետեւ գիտնականը մեջբերում է Աբուլֆազ Էլչիբեյի «Թուրքիշ բայրագ» հանդեսի հետ ունեցած հարցազրույցի հետեւյալ խոսքերը. «Իրանը ապագայում կմասնատվի եւ կստեղծվի հինգ նոր՝ քրդերի, արաբների, պարսիկների, բելուջների եւ թուրքերի երկիր, իսկ երկու Ադրբեջանները կմիանան, եւ 40 միլիոն բնակչություն ունեցող նոր Ադրբեջան կծնվի»։ Դոկտոր Ռեզան նշում է, որ հենց այս խոսքերից պարզ երեւում է պանթուրքիստների նպատակն ու ծրագրերը եւ շարունակում. «Զարմանալի է, ինչպե՞ս է ստեղծվելու 40 միլիոնանոց մի երկիր, երբ Ադրբեջանի Հանրապետության բնակչությունը շուրջ 7 միլիոն է, որից 1,5 միլիոնը հայեր, թաթեր, թալիշներ, ռուսներ եւ այլք են։ Իսկ Իրանի Արեւմտյան Ադրբեջանի բնակչությունը, ըստ 1986 թ. վիճակագրական տվյալների, 6 միլիոն 85 հազար 761 մարդ է, որի մի մասն էլ, այդ թվում Մակուի եւ Ուրմիայի շրջանների բնակիչները քրդեր, հայեր եւ ասորիներ են»։ Դոկտոր Ռեզան իր ելույթում նշել է նաեւ, որ պանթուրքիստների ծրագրի բաղկացուցիչ մասն է Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի վերացումը։ Թերեւս հոդվածի հեղինակին հունից հանել է հենց ելույթի բուն էությունը, որն անհերքելի փաստերով մերկացնում է պանթուրքիստների ծրագրերը եւ ոչ թե նրա ակնարկը հայերի եւ Հայաստանի մասին։

Ավելի հետաքրքրվողների համար ստորեւ «Ինչ են ուզում «Ալիքն» ու «Արաքսը» Իրանի ժողովրդից» հոդվածը։

«Միաժամանակ է, ինչ Թեհրանում հրատարակվում է «Արաքս» կոչվող թերթը հայաստանյան բանակի գազանաբարո հարձակումների առաջին իսկ օրերից, որպես Հայաստանի Հանրապետության ոչ պաշտոնական օրգան, արհամարհելով Իրանի 60 միլիոն մուսուլմանների զգացմունքները, հրապարակում է իրանցիների ազգային միասնությանը հակասող լուրեր եւ հաղորդագրություններ։

Այն պահին, երբ Էնայաթոլլահ Ռեզան Աթենքում ելույթ է ունենում, «Արաքսը» տպագրում է ելույթի ամբողջ տեքստը։ Էնայաթոլլահը խոսում է «Մեծ Հայաստանի» եւ նրա «անմնացորդ» բնակիչների մասին, իսկ թերթը 93 թվականի իր համարներից մեկում մեծ ոգեւորությամբ տպագրում է նրա ելույթը։

Մյուս կողմից «Ալիք» խորագիրը կրող թերթը պաշտոնապես պաշտպանում է հանցագործ Դաշնակցական կուսակցության դիրքերը՝ չարաշահելով Իրանի հերոս ժողովրդի բարյացակամ վերաբերմունքը։

Երբ մուսուլման ժողովուրդը աշխարհի տարբեր մասերում սիոնիստների, սերբերի եւ դաշնակների ճիրաններում տառապում է, եւ անգութ թշնամին իր թուրը նվիրաբերում է Արաքսի պես դավաճան մի անձնավորության, երբ մենք ամեն օր տեսնում ենք, թե ինչպես են «աստվածադավանները» խախտում ձեռք բերված պայմանավորվածությունները, որոնք իսլամական հեղափոխության օրրանում կարծում են, թե կարող են անել այն, ինչ ցանկանում են։

Վերջերս մի խումբ ազերի ուսանողների զգոնության շնորհիվ բացահայտվեց եւս մեկ մշակութային դավադրություն, որն անշուշտ չի վերագրվում մեր հայ հայրենակիցներին։ Բայց մենք ակնկալում ենք, որ իրանահայ համայնքը, հատկապես թեմական խորհուրդը, դատապարտելով միջազգային բռնատիրության արարքները, արդարացում պահանջեն «Արաքս» ամսագրից եւ «Ալիք» օրաթերթից։

Մեզ հետաքրքրում է հետեւյալ հարցը. նշված թերթերի գաղափարախոսները ի՞նչ են փնտրում, եւ ի՞նչ են ուզում իրանցիներից։ Արդյոք Իրանի մուսուլման ժողովուրդն իր իսկ երկրում իրավունք չունի ատելու հանցագործ Տեր-Պետրոսյանին՝ այն արյունարբու դահիճին, որը մուսուլմանների տարածքների նկատմամբ ագրեսիա գործելու եւ մուսուլման ազերիների պատիվն անարգելու վերաբերյալ հրաման է ստորագրում։ Զարմանալի է նաեւ այն փաստը, որ «Արաքսի» պատասխանատուները համարձակվում են Իսլամական Հանրապետության ղեկավարների հետ միասին տպագրել նախագահ Տեր-Պետրոսյանի գունավոր պատկերը։

Իրանի մուսուլման ժողովուրդը, դիմելով «Արաքսի» խմբագրին՝ զգուշացնում է. «Ձեր չափն իմացեք»։

NORINVEST
Investment Financial Company
14 Abovian Str. Republic of Armenia

NORINVEST
ինվեստիցիոն-ֆինանսային ընկերությունը
իր ավանդատուների ուշադրությանն է
ներկայացնում մի շարք նոր ինվեստիցիոն
նախագծեր

Ավանդների ընդունում 1-ից մինչեւ 6 ամսով.
հայկական դրամով
ամերիկյան դոլլարով
ռուսական ռուբլով

Ամենամսյա դիվիդենտները.
հայկական դրամով մինչեւ 30,6 %
ամերիկյան դոլլարով մինչեւ 8,5 %

Միայն մեզ մոտ՝
Դիվիդենտների եւ ներդրված գումարի վճարումը, ավանդատուի ցանկությամբ, ինչպես հայկական դրամով, այնպես էլ՝ ամերիկյան դոլլարով

Միայն մեզ մոտ՝
Ներդրված գումարը եւ կուտակված հավելյալ տոկոսները ցանկացած օր ետ ստանալու հնարավորություն

Միայն մեզ մոտ՝
Հայկական դրամի եւ ռուսական ռուբլու փոխարկում ամերիկյան դոլլարի եւ հակառակը։

Միայն մեզ մոտ՝
Հեռախոսազանգով պայմանագրերի կնքման հնարավորություն ավանդի գումարը մեկ շաբաթվա ընթացքում ներդնելու պայմանով

Միայն մեզ մոտ՝
Ամեն ամիս անց է կացվում վիճակախաղ, որին մասնակցում են տվյալ ամսվա ընթացքում պայմանագիր կնքած բոլոր ավանդատուները։

Իսկ հուլիսին կխաղարկվի NORINVEST ընկերության
ՀԱՏՈՒԿ ՄՐՑԱՆԱԿԸ
այս կիսամյակի ընթացքում պայմանագիր կնքած բոլոր ավանդատուների համար

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Աբովյան 14, «Երեւան» հյուրանոց, 2-րդ հարկ, 100 սենյակ Հեռախոս՝ 561931

ՆՈՅ

«ՆՈՅ» ԲԱՆԿԸ

Իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց համար բացում է եւ վարում ռուբլով եւ տարադրամով հաշիվներ։
Կատարում է դրամարկղային սպասարկում ռուբլով եւ տարադրամով։
Գնում եւ վաճառում է տարադրամ կանխիկ եւ անկանխիկ հաշվարկներով։
Կատարում է փոխանցումներ ՀՀ տարածքից դուրս։
Տրամադրում է կանխիկ վարկեր ռուբլով եւ տարադրամով։
Ընդունում է ավանդներ եւ դրանց դիմաց վճարում է՝ ՀՀ եւ ՌԴ ռուբլով՝ 3 ամիս 45%
6 ամիս 100%
ԱՄՆ-ի դոլլարներով՝ ամենամսյա վճարում 5%
3 ամիս 20 %
6 ամիս 45 %
500 եւ ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդի դեպքում՝ ամենամսյա վճարում 7 %
3 ամիս 25 %
6 ամիս 60 %
Դիմեք մեզ Երեւանի հետեւյալ հասցեներով

Պուշկինի 9 (մուտքը Աբովյան փողոցից), հեռ. 58-28-36,
Հանրապետության 67, հեռ. 56-51-07
Զեյթուն 23, հեռ. 46-25-27
Մարշալ Բաղրամյան 79, հեռ. 27-05-16
Կոմիտաս 52, հեռ. 23-12-55, 23-08-52
«Անի» հյուրանոց 507, 514 սենյակներ հեռ. 59-45-14, 56-49-30

«ՆՈՅ» բանկը հայտնում է իր ավանդատուներին, որ 500 եւ ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդների դիմաց վճարվող տոկոսադրույքները հունվարի 15-ից բարձրացնում են՝ ամենամսյա վճարում 7%
3 ամիս 25%
6 ամիս 60%

ԹՈՒՐՔԻԱ

Թշնամական մամուլի վտանգները

Մամուլի դերը հասարակության կյանքում չափազանց մեծ է: Այն կարող է ոգևորել, սխրանքների առաջնորդել, քաղաքական մրցույթներ ստեղծել և նույնիսկ թշնամանք սերմանել: Այդ դերի նշանակությունը առավել մեծանում է, երբ մամուլը պետական աղբյուրների լրատվողն է դառնում և տեղեկատվության աղբյուրների պայմաններում կարողանում է հասնել հասարակության ամենատարբեր խավերին: ACBU-News հանդեսի նոյեմբերյան համարում տպագրված Դավիթ Զենյանի հաջորդ հոդվածը անդրադառնում է թուրքական մամուլի թշնամական հաղորդումներին:

Թշնամաբար տրամադրված թուրքական մամուլի հոգեբանական ազդեցության հետ համեմատած, փոխադարձ համաձայնությունների նկատմամբ կիրառվող մյուս բոլոր սահմանափակումներն ու բյուրոկրատական խոչընդոտները չնչին բաներ են թվում: Այս միտքն էին արտահայտում մի տասնյակի հասնող այն բոլոր հայերը, որոնց հետ հարցազրույց ունեցա Ստամբուլում:

«Ամեն անգամ, որ հայերը Ղարաբաղում առաջ են շարժվում, մթնոլորտը շիկանում է: Սարսափելի էր, երբ հայկական ուժերը գրավեցին Խոջալուն, հետո Քելբաջարն ու Աղդամը: Պատկերացրեք, առավոտյան բացում եք թերթերը և դրանցում հակահայկական վերնագրերի հանդիպում: Ձե՞ր ու ձեր հարևանների տանը, շուկայում կամ գրասենյակում նույն թերթն են կարդում: Այնտեղ արտահայտված թշնամական մտքերից դուք ձեզ վատ եք զգում, անհանգիստ, չնայած որ ուղղված են Ղարաբաղի, Հայաստանի կամ Սփյուռքի հայերի, այլ ոչ թե հատկապես Ստամբուլի հայ փոքրամասնության դեմ», ասաց մի հայ վաճառական:

«Մենք սովորել ենք ապրել ու գործել մի շարք սահմանափակումներ առաջացնող օրենքների առկայության պայմաններում, բայց մամուլն ուրիշ է: Այն ուղղակի սարսափելի է: Թուրքական մամուլը ոչ միայն կարողանում է հեշտորեն փոխել հասարակական կարծիքի հետ այլև խեղել դրա վրա: Այդպիսի մի դեպք պատահեց անցյալ հուլիսին: Թերթերում հաղորդվեց, որ թուրք հնագետները «հայտնաբերել» են զանգվածային մի «գերեզման», որտեղ «1915-16 թվերին հայերի կողմից ջարդված հարյուրավոր թուրքեր են թաղված եղել»: Հնագետների կողմից ներկայացված միակ «ապացույցը» մահմեդականների օգտագործված ուլունքահատիկներով համրիչն էր»:

«Նույն օրերին, «Հյուրրիյեթ» թերթի հայտնի հոդվածագիրներից մեկը, օգտագործելով քրդական հարձակումները Երզնկայում, հայերին մեղադրեց Անատոլիայից վտարված լինելու համար:

«Այն, ինչ պատահեց Երզնկայում, շատ նման է 1915-16 թվերին հայերի կոտորածին: Հայերն այդ շրջաններում նմանօրինակ [illegible] գործողությունները ծավալեցին (թուրքական) գյուղերի վրա, մորթելով սպանելով մզկիթների առաջ, որպեսզի սփոփեն տեղի (թուրք և քուրդ) բնակիչներին լքելու բնակավայրերը», գրում էր Էրթուղրուլ Էօզկեոկ անունով լրագրողն իր խմբագրականում և եզրակացնում, որ «հենց այդպիսի գործողությունների առիթ եղան, որ Անատոլիայից հայերին դուրս վտարեցին»:

«Հյուրրիյեթը» երկրորդ ամենահայտնի թերթն է Թուրքիայում: Ունի 62 հազարից ավելի տպաքանակ: Նրա խմբագրականները չի կարելի անտեսել: Դրանք բուլվարային լրագրերի անվճառ ու երբեմն նույնիսկ ծիծաղաշարժ տարօրինակություններն կամ բամբասանքների թվին չեն պատկանում:

«Մենք անհանգստանում ենք ամեն անգամ, երբ թուրքական մամուլը հարձակվում է հայերի վրա: Թուրքական օրենքներում էլ անհանգստություն պատճառող շատ կետեր կան, բայց դրանց դեմ գոնե կարող ես իրավունք ունես բողոքել և փոփոխություններ ակնկալել: Մինչդեռ մամուլի պարագայում հարցը տարբեր է: Այն հաճախ անկանխատեսելի է, չարախինդ ու քաղարձակայտես հակահայկական», ասաց մի հայ գրող ու շարունակեց. «Բայց հակառակ այդ բոլոր ակնարկներին, մենք ոչ մի անգամ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հասցեին քննադատական հոդվածի չենք հանդիպել թուրքական մամուլում: Մեկ-երկու առիթներով նրան նույնիսկ գովել են որպես զուսպ ու չափավոր մի անձնավորություն»:

Բայց հայկական հարցերում ինչքա՞ն առաջ կարող է գնալ թուրքական մամուլը: Հասարակական կարծիքի վրա ներազդելուն զուգահեռ կարո՞ղ են իրենք էլ ազդվել այդ նույն հասարակական կարծիքից: Հստակ պատասխան չկա այս հարցին, բայց թուրք մտավորականության, քաղաքագետների, լրագրողների մի մասի կարծիքով, հակահայկականության սկզբնական մղումը անելանելի դրության է մատնել և՛ մամուլի, և՛ զանազան կառավարական հաստատությունների աշխատողներին:

«Որոշ բաներ տարօրինակ են համարվում: Ցուցակը մեծ չէ, բայց քրդական և հայկական հարցերը այդտեղ գրավում են առաջին տեղերը», հարցազրույցի ժամանակ ասաց մարդու իրավունքների համար պայքարող մի թուրք ակտիվիստ:

«Անհատապես շատ-շատերն այն կարծիքին են, որ այս երկու խնդիրները պետք է դրականորեն լուծվեն, որպեսզի երկիրն առաջ կարողանա ընթանալ: Թուրքիան շատ արագ բարօրվող կարող է այս հարցերը վերանայել, երբ կարողանա ազատվել զինվորականության ձեռքից, բայց առայժմ դա անհնար է, որովհետև զինվորականությունը Թուրքիայի միակ հնարավոր պաշտպանն է այժմ մահմեդական արմատականների դեմ, որոնց տարածումը «մղձավանջ» է դարձել երկրի համար», ասաց նա՝ ավելացնելով. «Մամուլը քաղաքական համարձակ չէ, նման զգայուն հարցեր շոշափելիս: Երբեմն չես էլ հասկանում ինչն է ստեղծում հասարակական կարծիքը, թե պարզապես զոհ է դառնում հասարակական զգայնության ու հիստերիայի»:

Չնայած պաշտոնական գրաքննություն չկա Թուրքիայում, մամուլին հաճախ են «հանդիմանում ազգային անվտանգության դեմ» մեղանչելու համար:

Մամուլը, լինի այն կառավարական թե մասնավոր, գործում է մամուլի և տեղեկատվության ընդհանուր վարչության (ՄՏԸՎ) աչալուրջ հսկողության ներքո: Այն հիմնվել է 1920 թվականի հունիսի 7-ին Թուրքիայի Ազգային մեծ խորհրդարանի 25-րդ նստաշրջանի օրերին, հիմնականում օտար մամուլից Թուրքիայի վերաբերյալ հոդվածները հավաքելու և ուսումնասիրելու նպատակով: Սակայն այն ծառայում է նաև երկրի ներսում մամուլի մասին օրենքների ձևավորմանն ու ընդունմանը:

1981 թվականից սկսած ՄՏԸՎ-ն կցված է վարչապետի գրասենյակին և նրա կառուցվածքն ու գործունեությունը վերահսկվում է վերջինիս կողմից: Ներկայիս նրա պարտականությունն է հետևել թուրք և օտար մամուլին և ղեկավարությանը ներկայացնել բազմ տեղեկություններ ազգային և միջազգային իրադարձությունների մասին:

Գիտակցելով հասարակական կարծիքի վրա ունեցած մեծ ազդեցությունը, կառավարությունը երբեմն զիջումների է դիմում խուսափելու «հակամարտությունից»:

«Մամուլը կարողանում է շատ ավելի հաճախ դուրս պրծնել Թուրքիայում, քան այլուր», վերջերս Անկարայում այցելու լրագրողների առաջ խոսելով, հայտնեց արևմտյան մի դիվանագետ:

Երբ մի կողմից ժողովրդավարական պետության համար մամուլի ազատությունը խիստ կարևոր հանգամանք է, մյուս կողմից, անպատասխանատու լրագրությունը կարող է ավերիչ ու կործանարար դեր խաղալ: Թուրքիայում 7 ազգային թերթեր կան, որոնց տպաքանակը 65 հազարից մինչև 230 հազար է և 700 տեղական ու շրջանային թերթեր 500-ից մինչև 10 հազար տպաքանակով: Դրանց մեծամասնությունը սենսացիաների սիրահար է և պատրաստ է որևէ ժամանակ արձագանքել հասարակական կարծիքին կամ փորձել ներազդել դրա վրա:

ԿԱՐՃ

ԿԺԴՀ-ի մեծ անհայտը

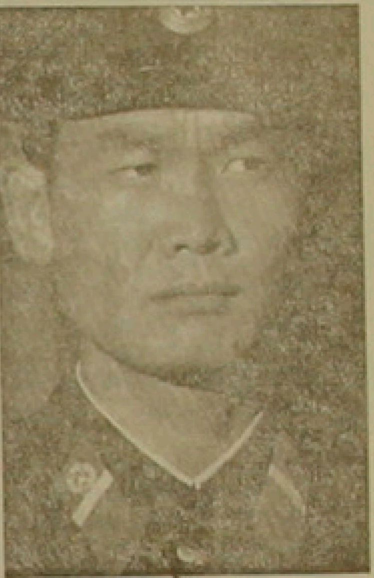

Ամերիկյան հետախուզական գործակալությունը նախագահ Բիլ Քլինթոնին տեղեկացրել է, որ Հյուսիսային Կորեան հավանաբար արդեն արտադրել է 1-2 ատոմային ռումբ: Ինչպես նշում է «Նյու Յորք թայմզը», նույն կարծիքին են ամերիկյան մյուս բոլոր հետախուզական կազմակերպությունները, սակայն պետական դեպարտամենտը վիճարկում է այն: Ամերիկացի որոշ պաշտոնատարներ, իրոք, կասկածում են, թե ղեկավարների վարչակազմը փորձում է ԿԺԴՀ-ի միջուկային հետազոտությունների հաջողությունները նսեմացնել, որպեսզի չվարկաբեկի Բիլ Քլինթոնի ներկայիս քաղաքականությունը: Վերջինս փորձում է Պխենյանի հետ բանակցություններ սկսել այդ խնդրի շուրջ: Իրականում ոչ ոք հաստատ չգիտե, թե Հյուսիսային Կորեան երբ կկարողանա իրոք մարտավարական միջուկային զենք ունենալ: Ներկայիս վարկածները հիմնվում են ավելի շատ ենթադրությունների, քան հավաստի փաստերի վրա: ԿՎՀ-ի փորձագետները իրենց հաշվարկները կառուցում են պլուտոնիումի այն քանակության վրա, որ հյուսիսկորեացիները կարող էին արտադրած լինել վերջին մի քանի տարիներին: Համենայն դեպս, Հյուսիսային Կորեան վերջերս Պխենյան այցելած ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալիին հասկացրել է, որ ինքը մտադիր է միջուկային զենքի հարցը քննարկել անմիջականորեն Միացյալ Նահանգների հետ և ՄԱԿ-ի միջամտության կարիքը բնավ չի զգում: Կիմ Իր Սենի վարչակարգը այդ ձևով ուզում է ստանալ ամերիկացիների առանձնաշնորհյալ գործընկերոջ կարգավիճակ:

Le Point

ԱՆՑՅԱԼԻՑ

Նոր նյութեր մոսկովյան արխիվներից

Վատիկանը եւ նացիստական Գերմանիան

Նախապատերազմյան տարիներին Վատիկանը խաբեց հիտլերյան հակահետախուզությանը եւ Գերմանիայի կաթոլիկ եկեղեցիներում տարածեց Հռոմի պապ Պիոս XI-ի հականացիստական կոնդակը: Մայր աթոռի այդ գործողության նոր մանրամասնությունները պատմում է ճիզվիտների «Չիվիլտա կաթոլիկա» ամսագիրը՝ մանրամասնելով մոսկովյան արխիվներում վերջերս հայտնաբերված «գործերը»:

Այդ նյութը շուտով ամբողջությամբ կհրատարակվի «Ֆամիլյա կրիստիանա» ամսագրում, սակայն արդեն այժմ կարելի է ասել, որ հետազոտողների ձեռքն են ընկել իսկապես սենսացիոն փաստաթղթեր: Նախ եւ առաջ դրանք վկայում են, որ 30-ական թվականների վերջերին Վատիկանի բարձր էշելոններում, հիտլերյան հետախուզության տվյալներով, կազմավորվել էր «համառոմիստ հակաֆաշիստների» մի խումբ: Նրանց թվում գերմանական գործակալները նշում էին կաթոլիկ եկեղեցու եպիսկոպոսներ Ջովանի Մոնտինիի (Հռոմի ապագա պապ Պողոս VI) եւ Դոմինիկո Տարդինիի անունները: Երկրորդը՝ արխիվներում հայտնաբերվել են Վատիկանի կողմից «էնցիկլիկա» գործողության վերաբերյալ նոր նյութերը մի պատմություն, որը վերաբերում էր պապի կոնդակի տարածմանը: Այդ գործողությունը անցկացվում էր բոլոր կանոնների գաղտնի պահպանմամբ: Կոնդակի տեքստը պատրաստվում էր Պիոս XI-րդ պապի եւ նրա մերձավոր օգնականների կողմից: Մի այլ տեղում տպագրված օրինակներն ուղարկվում էին Գերմանիա հուսալի բանբերների հետ: Նրանց հանձնարարվում էր կոնդակը հանձնել անձամբ եկեղեցու քահանային: Նրանցից շատերն իրենց ուղարկված տեքստերը պահում էին եկեղեցական պահարաններում:

1936 թվականի մարտի 20-ին գերմանական կաթոլիկ եկեղեցիներում հիշատակված Պիոս XI-ի կոնդակը հիտլերականների համար եղավ անակնկալ, եւ առաջացրեց Հիտլերի զայրույթը: Դրանից հետո Հիտլերը Վատիկան ուղարկեց տասնյակ գործակալների, որոնք ուշադրությամբ հետեւում էին պապական պետության գործունեությանը եւ տրամադրություններին: Կարեւոր է ընդգծել, որ լրտեսական այդ ակտիվության արդյունքները բավական աննշան եղան: Վատիկանի հատուկ ծառայությունները կարողացան արագորեն հայտնաբերել գերմանական գործակալներին: Որոշ դեպքերում նրանց նույնիսկ հաջողվեց այդ խողովակը օգտագործել Բեռլինի ապատեղեկատվության նպատակով:

Մոսկովյան արխիվում կաթոլիկ եկեղեցու եւ ֆաշիզմի դիմակայության մասին նյութերի հայտնաբերումը նոր լույս է սփռում երկրորդ համաշխարհային պատերազմի նախապատրաստման ժամանակաշրջանի վրա:

Միեւնույն ժամանակ ճիզվիտական ամսագրի հրապարակումը գուցե հետապնդում է նաեւ ինչ-որ քաղաքական նպատակ: Բանն այն է, որ ժամանակ առ ժամանակ մամուլում հայտնվում են հաղորդումներ այն մասին, որ կաթոլիկ եկեղեցին, իբր, պատերազմից հետո որոշ նացիստների օգնում էր խուսափել արդարացի պատժից եւ նույնիսկ վանքերում նրանց տրամադրում էր ապաստան: Վատիկանում «հակաֆաշիստական բնի» մասին հոդվածը, ինչպես են թաղվում է, նպատակ ունի ցրել այդ հրապարակումներից ստացված տպավորությունը, որը ստվեր է գցում կաթոլիկ եկեղեցու վրա:

Գերմանական գործակալների հաղորդումները Երրորդ Ռայխի այլ փաստաթղթերի հետ միասին 1945 թվականին, Գերմանիայի ջախջախումից հետո, Բեռլինից տեղափոխվեցին Մոսկվա: Ո՞վ գիտի, որքան գաղտնիքներ կբացահայտվեն մոսկովյան արխիվներից: ■

ԷՖԵԿՏ

Լիակատար տեխնիկական բաժնետիրական ընկերությունն ընդունում է ավանդներ հետեւյալ պայմաններով

	դրամ	ռուբլի	դոլար
3 ամիս	80%	70%	30%
6 ամիս	200%	190%	60%
9 ամիս	300%	220%	90%
12 ամիս	520%	500%	120%

Ընկերությունը կատարում է ամենամսյա տոկոսային վճարումներ:

«Էֆեկտ» կարող է կրկնապատկել Ձեր կապիտալը:

Մի հապաղեք: Շտապեցեք:

«ԵՐԵԲՈՒՆԻ» հյուրանոց, գլխավոր մասնաշենք, 4-րդ հարկ, 442 սենյակ:

Հեռախոս՝ 56.39.17

ԱԶԳ

Մշակույթ

Տարվա մեջ մի օր Փարիզի ա-ցափնյա հատվածում արվեստի բոլոր սրահները (galeries d'art) բաց են մինչեւ ուշ երեկո եւ բոլորն էլ նոր ցուցադրություններ են ներկայացնում: Արվեստի մատուցման գեղեցիկ օրինակ. յուրատեսակ տոն-երեկույթ, որին կարող է մասնակցել ողջ քաղաքը:

Այդ սրահների պարծանավարկ շրջանակի մեջ՝ Ավենյու Մատինյոնի վրա է գտնվում Ժանսեմի անձնական ցուցասրահը, որ այս անգամ դարտնակում է նկարչի՝ 1988–92 ստամադրություններն են, որոնց տակ ծոյսված կերպարները քարշ են տալիս իրենց անսահման տխրությունը, անհուն միայնությունը: Գունային ազնիվ գալարապտույտի մեջ ստեղ ստեղ մի կանչող ձեռք, մի խոնարհ հայացք, մի անձկալի կխաղան կանգնեցնում է խենք մակընթացությունը: Թվացող անկարգ ու խառն հոսքի մեջ յուրաքանչյուր մանրամասն առավելագույնս մշակված է, յուրաքանչյուր կերպար՝ իր տեղում, իր զուգընկերոջ կողքին:

Ժանսեմը խոսում է փախչող ժամանակի, տխրախաղման տեղերի, գոյության թեթեւաշարժության մասին: Նրա կերտած արարածները դուրս են լողում կտավներից խառն վում մեզ հրավիրելով իրենց տոնին: Նրանց խոժոռանքը մեր խոժոռանքն ✓ նրանց նայվածքը մեզ են խոռվում: Տխրությունն բողոքավոր է:

Վերջին կտավի հետ դիմակահանդեսն ավարտվում է: Սակայն մարդկային կուսակերպությունը իր դիմակավորված կերպարներով, համերժական ներկայացումն է, ու հետևողությամբ գտնում ենք իրենց մեջ:

Ժանսեմ. Փախչող ժամանակ

ՆԱԶԵԼԻ ՂԱՐԻԲՅԱՆ

թվականների 40 յուղանկարչ աշխատանք: Շարքը կոչվում է «Դիմակահանդեսներ»՝ ներշնչված եվրոպական տարբեր ազգային-ավանդական դիմակահանդեսներից: Այն մեկ անգամ եւս մեզ հաղորդում է Միջնադարի ժանսեմյան դասընկալումը:

Ներկայացումը հոսում է հախուռն, խառնիճաղանջ քափորով եւ մեզ ներգրավում Ժանսեմի երփնային աշխարհը՝ նուրբ-կոռիճի միախառնությամբ, լույս-խավարի աշխույժ փոխանցումներով, դողդոջուն գծի հիացնող ճշգրտությամբ եւ ոլիճղ գծանկարի վրա փնջված բավանցիկ ու լուսառատ գունաշարով: Տոնախմբող մարդկությունը, դիմակավորված երթի մեջ, խրար զարկելով կամ թիկունք կանգնելով, նեղանկելով կամ ընդդիմանալով, բախվելով ու հոսելով գնում է կյանքին ընդառաջ: Միջնադարյան երաժշտությունը դայթում է կսավից կսավ: Պատառ-պատառ: Տարբեր ուժգնության գործիքների մեղեդիները դարում են օդում, փլվում երբի առանձին խմբերի վրա, ընդհանուր խշշոցի ու փնչոցի մեջ: Դիմակների խենք ու ծաղրալի բրբինից, երեւակայության քմահաճույքով արտառոց գույներ ու ծալքեր ստացած գլխանոցների եւ հագուստների հաղորդում, զվարթ ու զայտուն քրքիջի մեջ ծնվում է ունայնությունը: Օրիորդը, սիրեկանները, տնտախինը... արտաքուս են: Դրանք ... կների դարտայդրող

ժանսեմը ծնվել է Սելեւկիայում (Թուրքիա), 1920 թվականին: Երկու տարին լրացած՝ ընտանիքի հետ տեղափոխվում է Հունաստան, այնուհետեւ Փարիզ: Վաղ տարիքում դրսեւորված գեղարվեստական հակումը կատարելագործվում է Փարիզի «Մոնպառնաս» երեկոյան, Դեկորատիվ արվեստների, ապա Գեղարվեստի դպրոցներում: Արվեստում որդեգրած ուղղությունը 30–40-ական թվականներին հայտնի «միզերաբլիզմն» է, մեծ ուսուցիչներն ու ուղեցույցները՝ Գոյան, Ջեյմս Էնսորը, Բեռնար Բյուֆֆեն: Ժանսեմի բազմամանր գեղարվեստական աշխարհընկալումն արտացոլվում է «Ցլամարտ», «Պարուհիներ», «Դիմակահանդես», «Թափոր», «Վենետիկ» յուղաներկ շարքերում, որոնք գալիս են լրացնելու տարաքնույթ գրաֆիկական երկերը: Երկարամյա ստեղծագործական կյանքում նկարիչն արվեստասեր հասարակայնությանը նվիրել է երեք տասնյակից ավել անհատական ցուցահանդես աշխարհի յուրս ծագերում: Ցավոք, Հայաստանում այն դեռ չի կայացել: Նրա աշխատանքները զարդարում են աշխարհի տարբեր թանգարաններ, այդ թվում՝ Հայաստանի Ազգային պատկերասրահի եւ ժամանակակից արվեստի թանգարանի ցուցադրությունները: Այժմ Ժանսեմը ապրում է Մենտենյան գյուղում՝ քաղաքում կենտրոնական Ֆրանսիայի բնությամբ ու պատմությամբ ...աշխարհում Լուար էեր նահանգում:

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Այվազովսկին՝ 50000 դոլլար

Հովհաննես Այվազովսկու նկարներից մեկը վերջերս վաճառվել է Ստամբուլում, «Մայիմ Մեզադ» ընկերության կազմակերպած աճուրդի ընթացքում: Նկարը գնել է մի թուրք՝ Դողան Փաքսոն 700.000000 թուրքական լիրայով (50 հազար դոլլար):

Աճուրդի դրված են եղել նաեւ սելջուկյան շրջանի բազմաթիվ գործեր, սակայն գնորդները նախընտրել են զոհարեղենն ու թանկարժեք քարերը, մեկ էլ՝ Այվազովսկու նկարը:

Հին տարվա վերջին օր

Այսօր, ժամը 12-ին, Ազատության հրապարակում երաժշտության գործկոմի մշակույթի վարչությունը հրավիրում է բոլորին նշելու հին տարվա հրաժեշտի վերջին օրը:

Նկարներ են գողացվել հայկական եկեղեցուց

Կեսարիայի հայկական Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցուց վերջերս թանկարժեք նկարներ են գողացվել եւ վաճառվել մի թուրք կնոջ՝ Փերիհան Չաքրին:

Ըստ թուրքական մամուլի տեղեկությունների, վաճառքի դահին ձերբակալվել են 2 անձեր՝ մի թուրք եւ մի հայ: Թուրքը, Արդուլքադիր Թիլլիմ, Պոլսո հայոց պատրիարքության կողմից վարձված տնտեսն էր եղել նույն եկեղեցու, իսկ 2-րդը՝ Արփին Չելիկ, Կեսարիայում ապրող մի հայ: Նրանք նախ շրջանակներից հանել են նկարները, ապա եկեղեցուց դուրս տարել: Ըստ նախնական տվյալների, 18-րդ դարի գործը գնահատվում է 420 հազար դոլլար:

Պոլ Կիրակոսյան. «Իսկական արվեստը մարդու կյանքն է...»

ՇՈՒՇԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

1972-ին իր անհատական ցուցահանդեսով նկարիչ Պոլ Կիրակոսյանը եկել էր Երեւան: Զրույցներից մեկի ժամանակ ասաց. «Նկարիչը միշտ կը գտնուի շարժումի մէջ, կը նմանի գնացք նստած ուղեւորի: Հայացքին առջեւ տեսարանները թեեւ կը փոխուին, բայց ան միշտ տիտի մնա գնացքին հետ, ինքն իր հետ»:

1993-ի դեկտեմբերին, ընդամենը վաթսունյոթ տարեկան, անսպասելի կանգ առավ Կիրակոսյանի «գնացքը»... Նկարչի ողջ ժառանգությունը վկայությունն է այն ճշմարտության, որ նա միշտ հավատարիմ է մնացել իրեն: Փոխվել են կյանքի պատկերները, բայց կյանքի հանդեպ արվեստագետի նրա հայացքը երբեք չի փոխվել: Ամեն մի երեւույթի մեջ նա փնտրել է իր հոգուն ծայնակից բանաստեղծական այն աշխարհը, որ բեւեռում է մարդկայնության, բարության ու սիրո ոլորտներում:

Կիրակոսյանը ծնվել է 1926-ին, Եգիպտոսում: Արվեստագետի նրա ուղին սկսել է Լիբանանում, ուր հաստատվել է նախ տարեկանից: Ուսումնառության շրջանը ավարտվում է Իտալիայում, 1956-ին (Ֆլորենցիա, Գեղարվեստից ակադեմիա) ուր եւ ստանում է իր առաջին մրցանակները:

Սրանց հետեւում են այլ մրցանակներ եւ ավելի քան յոթանասուն անհատական ցուցահանդեսները աշխարհի տարբեր երկրներում:

Կիրակոսյանի արվեստի բարձր գնահատման չափանիշը նրա ստեղծագործական անհատականությունը հասատող ինքնատիպ ոճն է: Արդի արվեստի շարժումների լաբիրինթոսի մեջ այդ ոճը չի հիշեցնում ոչ մեկին: Կիրակոսյանի պատկերները ասես խորհրդային օբյեկտներ են, որոնց արտահայտչականությունը շեշտվում է ոչ թե լույսով, ինչպես հին ատրական կամ ուրարտական պատկերաքանդակներում, այլ գույնով: Նկարչին հոգեհարազատ դեղնավուն կանաչ, նարնջագույն, մոխրագույն գույները, զուգորդվելով սահուն, երգեցիկ գծանկարին, նրա արվեստում խորհրդանշում են քնքշությունը, բարությունը, բարեկամությունը: Մարդկային մարմինները, ... կանում՝ իրար նեցուկ կանգնած, ...ծախ երեխաներ գրկած, Կիրակոսյանը պատկերում է ամբողջ հասակով եւ այն տպավորությունն են ստանում, որ նրանք չդադարող ընթացքի մեջ են:

Մահվանից մի քանի օր առաջ ունեցած հարցազրույցում նկարիչը շեշտել է. «Կեանքս դեռ է նմանի նկարչութեանս, նկարչութիւնս ալ կեանքիս: Իսկական արուեստը մեր կեանքն է: Ամեն մարդ կը նկարէ իր սկիզբը... Մի մոռնաք, որ մինչեւ հիմա մենք կը դարբնենք: Ես պատրաստել եմ դաս մը ունիմ, ըսելիք ունիմ եւ ըսելիքս կը ծնի իմ ժողովրդի կացութենեն...»:

Իրական ապրումներից սնված Կիրակոսյանի ստեղծագործությունն իր ժողովրդի մշակույթի հարստություններից է:

Վտանգը բոյկոտեցին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի վարչակազմը համաձայնել է բոյկոտել արեւմտյան հեռահաղորդակցական սարքավորումների վաճառքը նախկին Խ. Միության բոլոր հանրապետություններին, ինչպես նաեւ Չինաստանին: Այդ մասին պաշտոնական աղբյուրներ վկայակոչելով հաղորդեց ամերիկյան «Ջոռնըլ ըֆ կոմերս ընդ կոմե...» թերթը:

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ծանաչված դաշնակահարուհի Ավետյանա Նավասարդյանը դեկտեմբերին Արու-Դաբիի հայկական մշակութային ընկերության հրավերով մենահամերգներով հանդես եկավ Արաբական էմիրություններում: Դաշնակահարուհու երեք համերգների հասույթից ընկերությունը Երեւանի հեստրավմատիկ կենտրոնին է նվիրել ...դաստիարակական «Պատառ» մակնիշի գործող մեկ մեքենա (հայտնի է, որ բուժկենտրոնում բուժական միջոցառումների հետ մեկտեղ տեղ են կազմվում դասընթացներ, որոնց շնորհիվ հիվանդներն ամենատարբեր մասնագիտություններ են ստանում): Երեւանի հեստրավմատիկ վերականգնողական կենտրոնի հիվանդներն ու աշխատակիցները խորին շնորհակալություն են հայտնել Աբու-Դաբիի հայկական մշակութային ընկերությանն ու նրա ատենապետ Վարդան Ենգիբարյանին՝ երկրաշարժից կամ այլ պատահարներից ողնաշարի վնասվածք ստացած հայրենակիցներին աջակցելու համար:

Ա. Նավասարդյանի մենահամերգը՝ Արաբական էմիրություններում

Հայրենի տաղանդաւոր ... կաւոր դաշնակահարուհի Ավետյանա Նավասարդեանը Պալաս հիւրանոցի, մայրաքաղաք Աբու-Դաբիի Ինտերկոնտինենտալի եւ նաւթային ընկերութեան սրահներում մեջ երեք երեկոյթներ ... մեծ յաջողութեամբ, ... արաբ եւ հայ ընտանի հասարակութեան առաջ: Երեկոյթներուն ներկայ գտնուեցան մայ... մեջ հաւասարապատիւ ...րք մը դեսպաններ, մշակութային կոր...եր, ...ներկայացուցիչներ: Նավասարդեանի մատներուն ... սաչին խոկ ... հատուածները կը ... ջէին, ... լսարանին ... մէծ արհեստավարժ բարձր ... դակի կատարող արուեստագէտ մը: Դաշնամուրը նուաճուած էր գերիզօր մատներու կախարդական հարուածներով: Արուեստագէտը կարծես ունէր բազմաթիւ ձեռքեր, որոնց անհամար մատներու մոգական անտեսանելի շարժումներուն տակ ստեղնաշարերէն երաժշտութիւնը կը ծորէր մերթ քնքուշ, տխրական, մերթ սաստ ու հեզ, յուզելով խորքը սրտերու, եւ մերթ ծիծաղաշարժ հեզնական յարգ... կ ունկնդիրը դարձնելով իր մոգական «հմահաճոյքին» տակ, եւ հիացնելով իր անզուգական գրաւիչ կատարողութեամբ:

Ծրագրի առաջին մասին կատարեց երկու կտոր, մեկը Բախի Ֆրանսական ռոնտոյէն, քառակազմին ծանր ու դժուար դաշնամուրի կտոր մը: Նավասարդեան լաւ թափանցած էր գեղանացի կոմպոզիտորին ստեղծագործութեան խորքը: Իր խռովոտ եւ համոզիչ արտայայտչականութեամբ ունկնդիրը ներգրաւեց իր ոլորտները: Երկրորդ կտորը Պոկոֆիեւի «Հինգ քնարերգը» կտորն էր: Այնքան ալ դիւրամատչելի չէ հասարակ ունկնդիրին, սակայն Նավասարդեանի կատարմամբ եւ իր խռովոտ մեկնաբանութեամբ ունկնդիրը մեծ հաճոյքով եւ հիացումով հետեւեցաւ կատարողական թեքնիկին:

Ծրագրի երկրորդ մասը հիմնականում կազմուած էր հայկական կոմպոզիտորներէն. «Գարունա» (մշակում Անդրիասեանի), «Երկու նվագներ դաշնամուրի համար», Բաբաջանեանի «Ժողովրդական պար» եւ «Սասունցիներու պարը» եւ Բոստանի «Կապույտ եւ Բրոմի 76»-ը: Հայկական կտորները իրենց մեղմ լիրիկական մեղեդիներով եւ կատարման սահուն փոխանցիկ յուզականութեամբ ունկնդիրներուն սիրտ գրաւեցին: «Սասունցիներու պարին» առնական ու խոլոխս արտայայտութիւնը Նավասարդեան փոխանցեց զուսպ եւ վարակիչ կերպով:

Արաբական էմիրութեան մէջ առաջին անգամն է որ նման մակարդակի դասական երաժշտական յուրջ ծրագրով եւ բարձր կատարողականութեամբ եկոյթ մը տեղի ունեցաւ:

Երեւոյթային այն էր, որ նաւթային ընկերութիւնը Ադմա-Օրկո (ADMA-OPKO), հրաւեր բրաւ դաշնակահարուհի Նավասարդեանին՝ մօս առաջային նորէն ելոյթ ունենալ իրենց սրահներուն մէջ:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԳԱԴԼԵԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՀՅՈՒՐԱՍԵՆՅԱԿ

Որ ծածանվի Ղարաբաղի պետական դրոշը

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Մարզական մեկնաբան

Բաքվից փախստական, նախկին ղարաբաղցի Սերգեյ Մարտիրոսյանը, ինչպես հայտնի է, քայլարշավ կազմակերպեց Ստեփանակերտից Նյու Յորք: «Ազգը» առաջինն էր արձագանքել նրա այդ ձեռնարկմանը: Չնայած բազմաթիվ արգելքներին ու անհաղթահարելի թվացող դժվարություններին, 61-ամյա Սերգեյ Մարտիրոսյանն աննահանջ համառությամբ այնուամենայնիվ, հասավ իր բաղձալի նպատակին: 4 ամսվա ընթացքում նա ոտքով կտրեց անցավ 5000 կմ եւ քայլարշավն ավարտեց Նյու Յորքում գտնվող ՄԱԿ-ի շենքի մոտ: Եւ ահա նա կրկին «Ազգի» հյուրն է:

— Ովքե՞ր օգնեցին, ովքե՞ր ֆինանսավորեցին քայլարշավը:

— Սկզբում ոչ ոք լրջորեն չէր ընդունում մտահղացումս, բայց աստիճանաբար սառույցը հալվեց: Ինձ օգնության ձեռք մեկնեցին Հայաստանի առեւտրի եւ կապի նախարարությունները, Երեւանի գինու կոմբինատը, «Հայծխախոտ» արտադրական միավորումը, Հայաստանստարտը, Երեւանի մսի կոմբինատը, մի շարք կոոպերատիվներ եւ այլն: Երեւանի ավտոգործարանից հնարավոր եղավ կես գնով ԵրԱԶ մակնիշի ավտոմեքենա գնել: Շնորհակալություն բոլոր նրանց, ովքեր աջակցեցին կյանքի կոչելու առաքելությունս: Երթուղու ընթացքում ինձ օգնեցին Պյատիգորսկի եւ Մոսկվայի հայկական համայնքները, ուղերթի ճանապարհին եղած բոլոր հայկական ընկերությունները:

— **Ինչպիսի՞ն էր քայլարշավ ուղերթը:**

— Մեկնարկելով Ստեփանակերտի հրապարակից, քայլելով հասա Երեւան: Վրաստանի տարածությունը ոտքով անցնելու համար հնարավոր չեղավ ապահովել անվտանգությունը:

Ինքնաթիռով Երեւանից հասնելով Ադլեր, այնտեղից ոտքով ճանապարհվեցի դեպի Կրասնոդար-Ռոստով-Մոսկվա: «Օստանկինո» հեռուստաընկերության Սոչիի թղթակից Մելքոնյանի շնորհիվ 1-ին ծրագիրը մի քանի անգամ անդրադարձավ իմ քայլարշավին: Մոսկվա հասա հոկտեմբերյան հեղափոխության օրերին: Այնուամենայնիվ «Մոսկովսկի Կոմսոմոլեց», «Կոմսոմոլսկայա պրավդա», «Լիտերատուրնայա գազետա» թերթերը, չնայած խառնաշփոթ [illegible]ներին, նույնպես անդրադարձան քայլարշավին: Հոկտեմբերի 2-ին ելույթ ունեցա «Էխո Մոսկվի» ռադիոկայանով: Մոսկվայից ուղերթը շարունակվեց Մինսկ-Լեհաստան-Գերմանիա-Ֆրանսիա: Այնտեղից ինքնաթիռով մեկնեցի Նյու Յորք եւ ինձ հաջողվեց Ղարաբաղի եռագույնը ծածանել ՄԱԿ-ի շենքի առջեւ: Ֆրանկֆուրտում մեծ օգնություն ցույց տվեց Արծրուն Ջաղինյանը, Լիոնում՝ Վարուժան Գրիգորյանը, Նյու Յորքում՝ Ռուբեն Վարդանյանը եւ էլի շատ-շատերը:

— **Ճանապարհը քանի՞ հոգուց էր բաղկացած:**

— Ինձ ուղեկցում էր ԵրԱԶ-ի վարորդը Հարություն Հարությունյանը, որը Ֆրանսիայից վերադարձավ Երեւան: Կուզենի նշել, որ ԵրԱԶ մեքենան ամբողջ ճանապարհի ընթացքում մեր բախտից եւ աստծո օգնությամբ աշխատել է անխափան: Դա ԵրԱԶ-ի համար ամենալավ գովազդն էր: Մեքենան մեզ համար փոքրիկ հյուրանոց էր դարձել: Քայլում էի միայն ցերեկները եւ օրվա ընթացքում անցնում էի 35-40 կմ:

— **Քայլարշավի նպատակը ո՞րն էր:**

— Այն հիմնականում քաղաքական բնույթ էր կրում: Նպատակս էր անձնուրաց ուղերթի ճանապարհին լրատվական ծառայությունների շնորհիվ պատմել ճշմարտությունը ղարաբաղյան արդար պայքարի մասին, այդ ձեւով մարդկանց եւ միջազգային համապատասխան կազմակերպությունների ուշադրությունը բեւեռել հիմնահարցին:

— **Եւ արդյունքը՞:**

— Ստրասբուրգում բողոք-նամակ հանձնեցի Եվրախորհրդարանին: Այստեղ անցկացրի նաեւ մամուլի ասուլիս: Նյու Յորքում նույնպես արդարության ձայնի նամակ փոխանցեցի ՄԱԿ-ի նախագահ Բուտրոս Ղալիին: ՄԱԿ-ի շենքի առջեւ հանրահավաք կազմակերպեցի: Հույս ունեմ, որ մոտ ապագայում Ղարաբաղի պետական դրոշը նույնպես իր մշտական տեղը կունենա միջազգային այդ կազմակերպության շենքի առջեւ: Նույնան տաղանդի թղթակցի կարգավիճակը թույլ տվեց, որ թերթերի միջոցով տարածեմ ճշմարտությունը: Ես համոզվեցի, որ ժողովրդական դիվանագիտությունն էլ կարեւոր բան է, բայց եթե արտաքին գործերի նախարարությունը դիվանագետի ժամանակավոր կարգավիճակ տար, ապա կարելի էր անել ավելին:

— **Քայլարշավի ժամանակ արտառոց դեպքեր չեղա՞ն:**

— Երկու անգամ ահաբեկչություն եղավ մեր դեմ: Բրեստի մաքսատան մոտ տեսնելով ԵրԱԶ-ը եւ Ղարաբաղի պետական դրոշը, մեզ շրջապատեցին Լեհաստան մեկնող ադրբեջանցի մի խումբ զբոսաշրջիկներ: Նրանցից շատերը դեռ Բաքվից ճանաչում էին ինձ: Նրանք ասում էին, թե մենք ազերիներ ենք եւ դեռ դրոշն էլ բռնած հակառակ քարոզչություն ենք ուզում անել: Մի կերպ հաջողվեց փրկվել:

— **Առաքելությունն ավարտվե՞ց եւ վե՞րջ:**

— Ո՛չ, մտադիր եմ նման քայլարշավ ձեռնարկել նաեւ Աֆրիկա հյուսիս-հարավ:

ԹԵՆԻՍ

Փիթ Սամփրասը բացահայտ ուժեղ է

Պրոֆեսիոնալ թենիսիստների ասոցիացիան (ATP) 1993 թվականի մրցաշարերի արդյունքներով հրապարակեց աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստների նոր ցանկը: Այն վստահորեն գլխավորում է ամերիկացի Փիթ Սամփրասը, որը միավորներով զգալիորեն գերազանցում է հետապնդողներին:

Ահա ըստ ATP-ի աշխարհի 10 ուժեղագույն թենիսիստները

1. Սամփրաս (ԱՄՆ)	4128
2. Շտիխ (Գերմանիա)	3445
3. Կուրյե (ԱՄՆ)	3390
4. Բրուգերա (Իսպանիա)	2590
5. Էդբերգ (Շվեդիա)	2571
6. Մեդվեդեւ (Ուկրաինա)	2415
7. Իվանիշեւիչ (Խորվաթիա)	2186
8. Չանգ (ԱՄՆ)	2154
9. Մուստեր (Ավստրիա)	2033
10. Պիոլին (Ֆրանսիա)	2012

Անդրե Աղասին 1172 միավորով զբաղեցնում է 24-րդ տեղը: Վնասվածքի պատճառով նա չի կարող մասնակցել 1994թ. խոշոր մրցաշարերից առաջինին՝ Ավստրալիայի բաց առաջնությանը, ուստի նրա գործակիցն ավելի կնվազի:

Այժմ Աղասին հիմնական ժամանակն անցկացնում է հիվանդանոցներում, ձեռքը բուժելու համար:

Հրապարակվել է նաեւ այն 10 թենիսիստների անունները, ովքեր ամենաշատ եկամուտներն են ունեցել մրցաշրջան-93-ում

1. Սամփրաս	3 648 075 դոլլար
2. Կուրյե	3 584 321
3. Շտիխ	2 936 521
4. Էդբերգ	2 309 509
5. Իվանիշեւիչ	1 818 897
6. Բեկեր	1 765 839
7. Չանգ	1 743 524
8. Կորդա	1 517 229
9. Բրուգերա	1 447 484
10. Մեդվեդեւ	1 301 143

Հաշվարկվել են նաեւ ամենաուժեղ հարվածները

1. Շտիխ	211 կմ/ժամ
2. Ռոսսեթ	210
3-4. Իվանիշեւիչ	207
3-4. Սամփրաս	207

10 ուժեղագույն թենիսիստների իրար հետ հանդիպումների արդյունքները բոլոր խաղափուլերի հաշվարկով հետեւյալ տեսքն ունի

	Խ	Հ	Պ
1. Սամփրաս	54	32	22
2. Շտիխ	42	24	18
3. Կուրյե	62	34	28
4. Բրուգերա	37	13	24
5. Էդբերգ	73	42	31
6. Մեդվեդեւ	26	9	17
7. Իվանիշեւիչ	42	25	17
8. Չանգ	44	18	26
9. Մուստեր	31	13	18
10. Պիոլին	23	7	16

ՈՒԵՖԱ

Վաղը կորոշվի Հարավսլավիայի բախտը

Ինչպես գրել է «Ազգը», ՈՒԵՖԱ-ն որոշել է, որ 1996 թ. Անգլիայում կայանալիք ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարերին մասնակցելու են 46 երկրների հավաքականներ, նույն թվում եւ Հայաստանի Հանրապետության ընտրանին:

Այդ թիմերը բաժանվելու են 8 խմբի, որոնցից 6-ում 6-ական, իսկ 2-ում 5-ական թիմեր: Անգլիայի հավաքականը, որպես առաջնության եզրափակիչ փուլի խաղերի կազմակերպիչ, ուղղակիորեն ներգրավվելու է եզրափակիչ փուլում: Ժնեւում տեղի ունեցած խորհրդակցության ժամանակ ՈՒԵՖԱ-ն, ՄԱԿ-ի հրահանգների հիման վրա, կրկին զրկել էր Հարավսլավիային մասնակցելու աշխարհամասի ներքական առաջնությանը:

Այնուամենայնիվ ֆուտբոլային ձեռնարկ... ... այդ երկիրը, հավանաբար, իրավունք ստանա մասնակցել Եվրո... ...պայի առաջնությանը [illegible]

Հունվարի 22-ին Անգլիայի Մանչեսթըր քաղաքում կայանալիք վիճակահանությունից առաջ ՈՒԵՖԱ-ն վաղն իր նստավայրում՝ Ժնեւում վերջին խորհրդակցությունը կանցկացնի նվիրված Եվրոպայի ներքական առաջնությանը, որտեղ կրկին կանդրադառնա Հարավսլավիայի խնդրին:

Հիշեցնենք, որ ՈՒԵՖԱ-ի նախնական որոշմամբ, Հայաստանը, Վրաստանը, Խորվաթիան եւ Ադրբեջանը որպես պատերազմի մեջ գտնվող երկրներ սեփական հարկի տակ իրենց հանդիպումները պետք է անցկացնեն չեզոք խաղադաշտերում: Հույս ունենանք, որ ՈՒԵՖԱ-ն խելամիտ կգտնվի եւ ներքական այդ արգելափակոցը կբացի Հայաստանի առջեւ, որն ամենեւին պատերազմող երկիր չի, մանավանդ, որ այդ առթիվ որեւէ պաշտոնական հայտա... [illegible] ...ւյլ եւ երկրի ներսում [illegible]ային իրավիճակի մասին պատճառաբանությունները էլ հիմքից զուրկ են: ■

ԿԱՐՃ

Պելեն հերքում է լուրը

Ֆուտբոլի արքա Պելեն հերքեց այն լուրը, որ իբր ինքը պետք է ստանձնի «Սանտոս» թիմի ղեկը, որի կազմում երկար տարիներ խաղացել եւ 1962 եւ 1963 թթ. նվաճել է միջմայրցամաքային գավաթը:

Ջորջ Վեահը մարզական հյուպատոս

Լիբերիացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ Ջորջ Վեահը, որը վերջերս հանդես է գալիս Ֆրանսիայի «Պարի Սեն Ժերմեն» թիմում, նշանակվեց իր երկրի հյուպատոսը մարզական ամբողջ Եվրոպայի եւ աշխարհի մյուս երկրների համար: Լիբերիայի կառավարությունը նրան գովում է անչափ մեծ կարգապահության համար: Վեահը բազմիցս օգնել է իր դժբախտ եւ աղքատ երկրի քաղաքացիներին:

Այսպես, նա իր [illegible] սեփական ֆինանսներով մարզահագուստ, խաղակոշիկներ է գնել Լիբերիայի ֆուտբոլի հավաքականի խաղացողների համար, ընդհուպ նաեւ ճամփորդության տոմսերի արժեքները:

Ներկայացնում ենք մասնակիցներին

Աշխարհի գավաթ '94

Մարոկկո

Տարածությունը՝ 710 000 քառ կմ
Բնակչությունը՝ 26 200 000
Մայրաքաղաքը՝ Ռաբաթ
Ֆեդերացիան հիմնադրվել է 1955թ.
Միջազգային ֆեդերացիայի անդամ է 1956 թ.
Ֆուտբոլով զբաղվում է 20 700 մարդ:
Ակումբների թիվը՝ 394
Աշխարհի առաջնություններին մասնակցել է 2 անգամ (7 խաղ, 1 հաղթանակ, 3 ոչ-ոչի, 3 պարտություն, գնդակները՝ 5-8):
Լավագույն ելույթը՝ 1986 թ., Մեքսիկա, 1/8 եզրափակիչ (0-1 հաշվով [illegible] ...ֆ[illegible] ...ստանի հավաքականին):

Աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլում արձանագրել է հետեւյալ արդյունքները:

Խմբային փուլ
Մարոկկո-Եթովպիա 5-0, 1-0
Մարոկկո-Բենին 1-0, 5-0
Մարոկկո-Թունիս 1-1, 0-0

Եզրափակիչ փուլ
Մարոկկո-Սենեգալ 1-0, 3-1
Մարոկկո-Զամբիա 1-0

Հավաքականի ավագ մարզիչն է
Աբդելլահ Աջի Բլինդա

Հավաքականի կազմը.

դարպասապահներ
Ազմի, Էլ Բրազի

պաշտպաններ
Սոր[illegible], [illegible], Սեբրահի, Նայբեթ, Էլ Հադրիուի, Դաուդի

կիսապաշտպաններ
Էլ Քայե[illegible], Հաջի, Թահար, Էլ Հադդաուի

հարձակվողներ
Լազրիսի, Չաուչ, Նաաեր, Ֆերտուս, Էլ Գրիսի, Խալիֆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Օրակարգ**

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Բաքուն ռազմօդանավ է պահանջում Թուրքիայից

Թուրքական «Թերջուման» թերթի հունվարի 3-ի մի լրատվության համաձայն, Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովն իր Անկարա այցի ընթացքում խնդրել է նախագահի իր երկրի կողմից Թուրքիային ներկայացված պահանջը ռազմական օդանավեր հայկական ուժերի դեմ հարձակումը սաստկացնելու համար, քանի որ, ինչպես գրում է թերթը, Ադրբեջանի ունեցած «ՄԻԳ»-երը բավարար չեն:

Ըստ «Թերջումանի» Անկարան մերժել է Բաքվի այդ խնդրանքը, առաջարկելով, թե իրավունք չունի ՆԱՏՕ-ի դաշնակիցների կողմից իրեն տրված օդանավերը տրամադրել 3-րդ կողմի, հակառակ որ Հասան Հասանովն առաջարկել է օդանավերի փոխարժեքը վճարել 30 միլիոն դոլար այն գումարից, որը Թուրքիան խոստացել էր Ադրբեջանին տալ իբրեւ օգնություն Իրանի սահման խույս տված ադրբեջանցի փախստականներին տրամադրելու համար:

Մեր կողմից ավելացնենք, թե Անկարայի պատասխանը կարող է սահմանված լինել արեւմտյան դաշնակիցների շրջանակներում սպառման համար, եւ գուցե Թուրքիան արդեն տվել կամ պատրաստվում է տալ նման օդանավեր, ինչպես տվել ու տալիս է տարբեր զինատեսակներ, որոնք, ըստ դարաբաղյան հավաստիացումների, արդեն իսկ օգտագործվում են ռազմական վերջին գործողությունների ընթացքում:

Նույն թերթը նույն համարում գրում է նաեւ, թե ադրբեջանցիները Անկարային առաջարկել են ռազմական գործողություններով «մաքրագործել» Հայաստանի սահմանամերձ այն գյուղերը, որտեղ կարծում են, թե կան PKK-ի մարտիկներ:

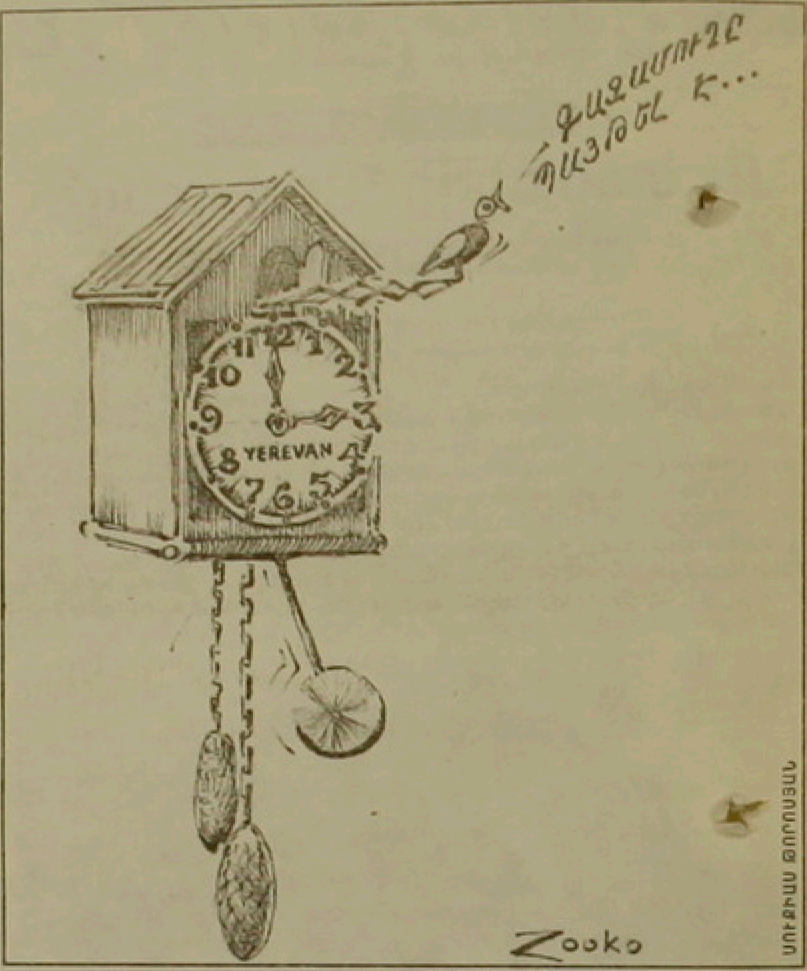

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Վալյուտայի կուրսը հունվարի առաջին տասնօրյակում

ՄԱՐԳԱՐ ՄԵՆԵՅԱՆ

Հետամանորյան դրամը, եւ՛ պետական կուրսը եւ «սեւշուկայականը», հունվարի 1-ից 5-ը ընկած ժամանակահատվածում կատարեց իր ամենամեծ անկումը ամերիկյան դոլարի նկատմամբ: Պետական կուրսի դեպքում անելով ավելի քան 25 կետով, «սեւ շուկայում» ավելի քան 30:

Հունվարի 5-ից 6-ը դոլարի կուրսի ամենաբարձր հասվածը եղավ, երբ դոլարը (վաճառքը) «սեւ շուկայում» հասավ 140-145 դրամի մակարդակին: Այնուհետեւ «սեւ շուկայում» սկսվեց դրամի կուրսի բարձրացումը (հունվարի 6-ից 10-ը):

Հունվարի 6-ի դոլարի «սեւշուկայական» անկումը արտահայտվեց նաեւ պետական կուրսում (ամսի 6-ից 7-ը դրամը «բարձրացավ»): Սակայն, երբ դրան հաջորդող օրերին (մինչեւ հունվարի 10-ը) «սեւ շուկան» շարունակեց դոլարի անկումը, ապա «պետականը» բարձրացրեց:

Այդ բարձրանալը ամենին չէր նշանակում գերազանցել «սեւշուկայականին», որը մինչեւ հունվարի տասը կայուն կերպով բարձր է եղել «պետականից»: Այսինքն «պետականը» բարձրացրեց այնքան (կամ գրեթե), որքան պահանջում էր շուկայական իրադրությունը «սեւ» շուկայի հետ մրցակցության մեջ շահող դուրս գալու համար: Հունվարի 10-ից, երբ կամաց-կամաց մարեցին վալյուտայի եւ գների շուրջ արհեստականորեն բորբոքված կրքերը, «սեւշուկայականն» ու «պետականը» հավասարվեցին: Արանից հետո ցանկացած խզում այս հավասարակշռության մեջ պետք է նշանակի խոշոր միջամտություն (ինտերվենցիա կանխանկի դա, թե մեկ այլ կերպ):

Իսկ երկու կուրսերի միասին շարունակվելը (որը, փաստորեն, մեկ կուրս կլինի) պետք է լինի կամ «սեւ շուկայի» վերացում, կամ վալյուտայի խոշոր շուկայական գնի առաջացում, երբ գործում է առաջարկ-պահանջարկի օրենքը: ■

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱ
IMAC

Դուք բեռներ ունեք եւ ուզում եք տեղափոխել ԱՊՀ երկրներ կամ արտասահմա՞ն: Խնդիր չէ:
Վերցրեք լսափողը եւ զանգահարեք
52-97-40 կամ 52-99-83

Հայ-իտալական «IMAC» ֆիրման երաշխավորում է.
■ Ձեր բեռների տեղափոխում ցանկացած ուղղությամբ ամենասեղմ ժամկետում:
■ Մեր ծառայությունները մատուցվում են անհամեմատ ցածր գներով:
■ Վճարման ձեւը որոշում եք դուք:

Մեր ֆիրման Սեւծովյան բազային օդակայանը կապահովի Ձեր բեռների պահեստավորումն ու պաշտպանվածությունը:
Բեռնափոխադրումները «ԻԼ-76» ինքնաթիռով
Ուղեւորների չվերթները «ԱՆ-24» ինքնաթիռով
Ուղիղ չվերթներ.
Երեւան-Ստավրոպոլ-Երեւան
Երեւան-Վոլգոգրադ-Երեւան
Երեւան-Աստրախան-Երեւան
[illegible] ֆախ [illegible] մեր համարը 56-15-48
[illegible] հասցեն 375009, Բաղրամյան 28
P.S. [illegible] ձեւ օրից սկսած մեր ֆիրման
կօգնի նաեւ այդ հարցում:
Սպասում ենք Ձեր պատվերներին
Դրանց կատարման [illegible] ու ճշգրտությունը երաշխավորում են
Ձեր [illegible] գործընկերն է «IMAC» ֆիրման

ԿԱՐՃ

Ամբողջ աշխարհի համար

ՊԵԿԻՆ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Չինաստանն ակնկալում է երկկողմ չինամերիկյան կապերի հետագա բարելավում ու զարգացում, հայտարարեց ՉԺՀ փոխնախագահ Ժուն Իժենը, Պեկինում գտնվող ամերիկացի մի խումբ սենատորների հետ հանդիպման ժամանակ: Ինչպես հունվարի 1-ին հաղորդում է «Ժենմին Ժիբաո» թերթը, նա ընդգծել է, որ երկու երկրների բարեկամության եւ համագործակցության հարաբերությունների զարգացումը մեծ կարեւորություն ունի ամբողջ աշխարհի խաղաղության համար:

Քվեարկություն փոստով

ՀԵԼՍԻՆԿԻ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Մոտ 1,3 մլն. ֆինն ընտրողներ արդեն մասնակցել են հունվարի 16-ին նշանակված նախագահական ընտրություններին, նախօրոք քվեարկելով «փոստով»:

Իրենց համար անսովոր ծեծինով փոստային բաժանմունքների գրեթե մեկշաբաթյա աշխատանքի ընթացքում «փոստով քվեարկելու» իրավունքից օգտվելը գրանցված է ավելի քան 4 մլն. ընտրողների 31 տոկոսը: Այսպիսով, նախնական քվեարկությունն ավարտվել է ընտրողների ակտիվության նոր ռեկորդով: Փոստով ուղարկված քվեների հաշվարկը կկատարվի հունվարի 16-ի պաշտոնական քվեարկության օրը եւ հաշվի կառնվի ընտրությունների առաջին փուլի արդյունքների վերջնական ամփոփման ժամանակ: Առաջին փուլին մասնակցում է 11 թեկնածու:

Մեծ ցատկ

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ: Մոսկվայի միջբանկային վալյուտային սակարանում առեւտրի ավարտի պահին ամերիկյան դոլարի փոխարժեքն արձանագրվեց 1335 ռուբլու մակարդակով: Դա 42 ռուբլով ավելի է նախորդ օրվա 1293 ռուբլի ցուցանիշից:

Ծխախոտը թանկացել է

Ֆրանսիայում 13 տոկոսով թանկացել է ծխախոտը: Դա վերջին 2 տարում գլանակների [illegible] արդեն 4-րդ բարձրացումն է, որը հանգեցրել է այդ ժամանակահատվածում 52 տոկոս թանկացման: Այս իրավիճակը կապված է ինչպես ծխախոտի հարկերի բարձրացման, այնպես էլ արտադրության արժեքի աճի հետ: Դա հետեւանքով նույն ժամանակահատվածում ֆրանսիացիների կողմից ծխախոտի սպառումը նվազել է 4 տոկոսով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
[illegible]
[illegible] ֆիլմերի եւ [illegible], ինչպես նաեւ [illegible]
Զանգել ամեն օր ժամը 16-17-ը

ԱՆՆԱՐԿ

«Միրային զիջումների» գաղտնիությունը ծածկվում է թանկարժեք մարտագլխիկներով

Ամերիկան 12 միրդ է տալիս Ուկրաինային

ՐԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ ԱՐԱՐՈՒ
Մեր սեփ. թղթ. Փարիզ

Վերջերս ամերիկյան ու եվրոպական մամուլը առատաձեռն անդրադարձումներ էր կատարում նախագահ Քլինթոնի մի քանի տարի առաջ ունեցած սիրային խաղերի մասին, մանրամասնորեն բացահայտելով զիջումային զվարճալիքների աստղ Ջենիֆեր Ֆլաուերսի հետ նրա 12 տարվա հարաբերությունները, գաղտնիությունների պատմություններով սրելով շատ բան տեսած եւ նոր գրգիռների կարոտ արեւմտյան ընթերցողների ուշադրությունը: Սակայն այս օրերին, երբ նոր է ավարտվել ՆԱՏՕ-ի Բրյուսելյան հանդիպումը, եւ նախագահ Քլինթոնը պատրաստվում է Ճոշոտյան դուրս գալ դեպի Արեւելյան Եվրոպա, մի այլ պատմություն, այս անգամ 12 միլիարդ դոլարանոց, գալիս է ծածկելու այդ գաղտնիությունը:

Խոսքը վերաբերում է ուկրաինական միջուկային 1800 մարտագլխիկներին, որոնք Մ. Նահանգները ցանկանում է «գնել», ի խնդիր երկրագնդի անվտանգության:

Ամերիկյան «Վաշինգտոն փոստ» եւ այլ թերթերի համաձայն, նախագահ Քլինթոնը պատրաստվում է առաջիկա 3 տարում 12 միլիարդ դոլար վճարել Կիեւին, որպեսզի վերջինս քանդելով կազմալուծել իր միջուկային 3-րդ պետության մարտագլխիկները, դրանք տեղափոխել Ռուսաստան, որտեղից Վաշինգտոնը պատրաստվում է գնել վտանգազերծված ուրանը «խաղաղ» նպատակներով օգտագործելու նպատակով:

Ինչպես հայտնի է, Ուկրաինան, հակառակ «Ստրատեգիական զենքերի կրճատման համաձայնության» (START-Ի), չէր պատրաստվում վճարումներով դրանք, վերջերս էլ մերժեց անլի [illegible] [illegible] հետո, պատրաստակամություն Ռուսաստանում [illegible] [illegible] պայմանագրերը:

Բրյուսելում, ՆԱՏՕ-ի կենտրոնակայանում գտնվող ամերիկյան զինվորական ներկայացուցիչների համաձայն, ըստ վերոհիշյալ թերթի, մինչեւ օրս բանակցություններ կարելի չէր լինում Ուկրաինայի [illegible] [illegible] [illegible] մինչեւ 12 միլիարդ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ապա [illegible] նախագահ Քլինթոն Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի իր [illegible] պաշտոնակիցների հետ [illegible] «գնման» պայմանագրերը, եւ նույնիսկ կարող է այդ առթիվ ժամանել նաեւ Կիեւ:

Ըստ «Վաշինգտոն փոստի», 12 միլիարդի փոխհատուցումը մեծամասամբ պետք է օգտագործվի Ուկրաինայի արտաքին պարտքերը հետաձգելու վրա, այսինքն, դժվար թե Կիեւը շոշափելի որեւէ գումար ստանա:

Այսուհանդերձ, ենթադրվում է, որ նախագահ Կրավչուկը դժվարությունների հանդիպի համաձայնագիրն ստորագրելիս: Ուկրաինական խորհրդարանում նրա ընդդիմադիրները չեն պատրաստվում հեշտ ու խաղաղ կուլ տալ այդ պատառը:

Մինչ այդ, սակայն, Քլինթոնն արդեն մտածում է տված կլինի իր սիրային արկածների պատմությունը:

Քլինթոնը հեռախոսել Կրավչուկին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 12 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը Սպիտակ տնից հեռախոսով կապվել է Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկի հետ եւ [illegible] [illegible] շնորհակալություն հայտնել [illegible] [illegible] [illegible] համար, որ նա [illegible] համաձայնելով կազմաքանդել [illegible] հում իր ծավալներով երրորդ միջուկային զինանոցը, որ ժառանգություն էր ստացել իր պետությունը»: Այդ մասին հունվարի 12-ին հաղորդեց «Վաշինգտոն փոստ» թերթը: Թերթի համաձայն, հաջորդ շաբաթ կդառնա երկու նախագահների հանդիպումը Կիեւի օդանավակայանում, «որին կհաջորդի ուրբաթ օրը Մոսկվայում ԱՄՆ-ի, Ուկրաինայի եւ Ռուսաստանի համաձայնագ[illegible] [illegible] ստորագրումը» ■
րի պաշտոնական [illegible]

digitised by A.R.A.R.@